

Příloha č. 1

k metodikám *Identifikace a hodnocení významných stromů*
a *Péče o významné stromy*

**Seznam předdefinovaných vad – defektů,
symptomů a charakteristik**

Kategorizace vad, vysvětlivky, příklady a varianty technologií péstebních opatření

Zájmové oblasti hodnocení

Katalogizovaný seznam možných defektů, symptomů a důležitých charakteristik včetně stanovištních podmínek (zjednodušeně také „vady“ nebo jen „defekty“). Jednotlivé položky jsou řazeny postupně podle oblastí zájmu (A–D) od kořenů až po korunu. V tabulce jsou barevně odlišeny podkladovou barvou ve sloupci se zkratkou defektu.

A. oblast kořenů a báze kmene
B. oblast kmene
C. oblast koruny
D. ostatní symptomy a faktory nezařazené

Pořadí defektů vede hodnotitele k systematickému sledování všech oblastí a k posouzení všech možných vad. Pro snazší orientaci jsou zkratky některých defektů a symptomů odstupňovány.

Kategorizace defektů podle závažnosti

Defekty jsou rozděleny do tří kategorií (I–III) podle obecné závažnosti a barevně odlišeny. Kategorizace napomáhá při hodnocení zdravotního stavu a mechanické stability, jak je popsáno v metodice *Identifikace a hodnocení významných stromů* v kapitole 5.1.

I. kategorie – běžné defekty (v tabulkách zvýrazněny tučně černou barvou)

II. kategorie – významné defekty (v tabulkách zvýrazněny tučně modrou barvou)

III. kategorie – závažné defekty (v tabulkách zvýrazněny tučně červenou barvou)

Varianty péstebních opatření v návaznosti na zjištěné defekty

U většiny defektů jsou v posledním sloupci uvedeny i varianty konkrétních péstebních opatření/technologií, a to ve formě zkratky. Tyto technologie představují možné varianty v reakci na typ defektu, nezohledňují však jeho vývojové stádium ani řadu dalších okolností. Nejedná se o přímou vazbu na defekt, ale o pomocné vodítko při výběru vhodné technologie z co nejširšího spektra. Detailní popis technologií je uveden v metodice *Péče o významné stromy* v kapitolách 7–15. Na konci přílohy jsou zařazeny abecedně uspořádané vysvětlivky zkratk.

Zdroj fotografií: archiv Arbonet, pokud není uvedeno jinak.

Vysvětlivky:

Č. – pořadové číslo defektu/symptomu

Zkrat. – zkratka defektu/symptomu

Obl. – oblast hodnocení

Kat. – kategorie závažnosti defektu/symptomu

Str. – strana v seznamu defektů, symptomů a charakteristik

OBSAH Abecední seznam předdefinovaných defektů, symptomů a charakteristik					
Č.	Zkrat.	Obl.	Kat.	Defekt/symptom a jeho charakteristika	Str.
1	BDO	A	III.	otevřená bazální dutina	21
2	BKZ	A	III.	nebezpečí zlomu kmene na bázi	22
3	BZH	A	III.	bazální hniloba	20
4	DKV	C	III.	defekt v kosterním větvení s vlivem na stabilitu	41
5	DRB	B	I.	předpokládaný/viditelný defekt v místě štěpování (roubování, očkování)	34
6	DRN	A	I.	významná konkurence travního drnu	35
7	DS	D	II.	doupný strom	67
8	DSV	C	I.	drobné suché větve (o průměru pod 5 cm)	50
9	DUA	B	II.	dutina diagnostikovaná akustickým tomografem	26
10	DUP	B	II.	dutina diagnostikovaná poklepem	25
11	DUT	B	II.	otevřená dutina / otevřené dutiny ve kmeni	26
12	ERO	A	I.	obnažení kořenů erozí	12
13	FS	D	I.	fáze senescence stromu	65
14	HBH	D	I.	hnízdو bodavého hmyzu	75
15	HKP	A	II.	předpokládaná hniloba kořenů	10
16	HKV	C	III.	výrazná hniloba (či dokonce otevřené dutiny) v kosterních větvích	45
17	HKZ	A	III.	zjevná hniloba kořenů	11
18	HV	B	II.	hnilobný výtok	29
19	CHK	C	I.	chybějící kosterní větve (odlomené, odřezané)	44
20	CHS	D	I.	choroby a škůdci (specifikováno v poznámce)	74
21	IKM	B	II.	infekce kmene	28
22	JML	D	I.	jmelí v koruně	76
23	KAM	B	I.	kambiální propad – růstové deprese	34
24	KAR	D	I.	podezření na karanténní či jinou závažnou chorobu či škůdce vyžadující rychlé řešení	75
25	KKP	A	I.	viditelný konflikt kořenů s překážkou	14
26	KMx	B	I.	vícekmene, x = počet kmenů (případně uvedeno v poznámce)	24
27	KON	D	I.	konfliktní strom (specifikováno v poznámce)	69
28	KOT	D	I.	nefunkční, poškozující kotvení	69
29	KPR	B	I.	kmen v konfliktu s překážkou	36

OBSAH
Abecední seznam předdefinovaných defektů, symptomů a charakteristik

Č.	Zkrat.	Obl.	Kat.	Defekt/symptom a jeho charakteristika	Str.
30	KPV	A	I.	jedinec z kořenových či pařezových výmladků	24
31	KSP	C	I.	koruna v konfliktu/kontaktu s překážkou	55
32	KSS	C	I.	koruna v konfliktu se sousedním stromem či stromy	55
33	KVI	C	III.	infikované kosterní větvení	43
34	KVZ	C	I.	zdravé konkurenční větvení	41
35	MLS	B	III.	možnost lokálního selhání kmene	34
36	MRP	B	I.	mrazová prasklina	32
37	MRS	D	III.	mrtvý strom	61
38	NAK	B	III.	náklon kmene se symptomy možného selhání	37
39	NAL	D	I.	nálet – strom evidentně původem z náletu	71
40	NAS	B	II.	náklon kmene dosud bez viditelných symptomů možného selhání	37
41	NEK	B	I.	nekrózy	33
42	NEP	D	I.	nepřístupný strom – hodnocení není možné z bezprostřední blízkosti	77
43	NES	A	III.	symptomy nestabilního kořenového systému, možnost vývratu	13
44	NOS	D	I.	nedávno ošetřený strom	77
45	NPP	C	I.	nízký provozní profil koruny	40
46	NRR	B	I.	nezahojené/nezavalené rány po řezu nebo zlomu větve na kmeni	38
47	NUS	D	I.	nedávno uvolněný/odkrytý strom	68
48	NVK	B	I.	nepřiměřené vyvětvení koruny řezem	38
49	NVV	C	II.	nadměrná váha větví	45
50	NZR	C	I.	viditelné nezahojené/nezavalené rány po řezu (případně odlomení) větví v koruně	44
51	ODS	D	II.	odumírající/slábnoucí strom	63
52	ODV	C	I.	odírající se větve	49
53	OCH	D	I.	ochmet v koruně	76
54	OKP	A	I.	omezený kořenový prostor	16
55	OOK	C	I.	odumírání od obvodu koruny	56
56	PAS	D	I.	padlý strom	68
57	PBK	A	II.	poškození báze kmene	19
58	PHK	B	II.	předpokládaná hniloba kmene	27

OBSAH

Abecední seznam předdefinovaných defektů, symptomů a charakteristik

Č.	Zkrat.	Obl.	Kat.	Defekt/symptom a jeho charakteristika	Str.
59	PKM	A	II.	pravděpodobný pohyb v kořenové zóně v minulosti (např. částečný vývrát, sesuv)	12
60	PKN	A	II.	poškození kořenových náběhů	14
61	PKP	A	I.	předpokládané poškození kořenů	9
62	PKV	C	III.	velká mechanická poškození či praskliny na kosterních větvích	46
63	PKZ	A	II.	zjevné poškození kořenů	8
64	PLB	A	III.	viditelné plodnice či jiné dobře identifikovatelné znaky dřevní houby na kořenech nebo bázi kmene	11
65	PLK	B	III.	viditelné plodnice či jiné dobře identifikovatelné znaky dřevní houby na kmeni	29
66	PLO	C	III.	viditelné plodnice či jiné dobře identifikovatelné znaky dřevní houby v koruně	46
67	PMB	A	I.	poškození (psí) močí na bázi kmene	22
68	POD	D	I.	podpěra	73
69	POK	B	I.	povrchové poranění kmene	27
70	POP	D	I.	popínavá rostlina na stromě	71
71	PPK	A	II.	povrchové poškození kořenů (mechanické – např. sekačkami, ošlapem, pojezdem apod.)	10
72	PPV	C	II.	předpoklad pádu větví či jejich částí	51
73	PRE	B	II.	přeštíhlený strom (kmen)	39
74	PRK	C	II.	přeštíhlená koruna (kosterní větve)	53
75	PRY	B	I.	výron pryskyřice	30
76	PSV	C	III.	vysoká pravděpodobnost selhání (zlomu) kosterní větve	51
77	PZ	B	I.	(podélné) praskliny na kmeni zavalující se bez známek hniloby	31
78	RAK	D	I.	rakovinové nádory, útvary, léze	72
79	RBB	A	I.	roubovanec na bázi kmene (u země)	23
80	RBK	B	I.	roubovanec v korunce (výše na kmeni, nikoliv na bázi u země)	39
81	REA	B	I.	reakce stromu formou kompenzačního růstu	33
82	REx	C	I.	redukce koruny v minulosti o x % (řezem, nebo zlomem)	58
83	RHK	B	III.	rozsáhlá hniloba kmene	28
84	SEK	C	II.	přerostlá sekundární koruna	56
85	SEL	D	III.	možnost selhání stromu či jeho části	61
86	SK5	C	I.	koruna v minulosti sesazená o > 50 % výšky	57
87	SKP	C	I.	sekundární koruna v „přirozeném habitu“	57

OBSAH
Abecední seznam předdefinovaných defektů, symptomů a charakteristik

Č.	Zkrat.	Obl.	Kat.	Defekt/symptom a jeho charakteristika	Str.
88	SKR	A	I.	škrtící kořeny	19
89	ZKR	D	I.	zaškrcené vazby, úvazky, bandáž a jiné záměrně instalované objekty	70
90	SMY	B	III.	smyková trhlina	31
91	SOL	D	I.	viditelné nebo předpokládané poškození posypovou solí	72
92	SPA	B	I.	poškození kmene korní spálou	32
93	SRU	C	I.	srůstající větve	49
94	SSS	D	II.	strom ve špatném stavu/kondici	62
95	ST	D	I.	stříška instalovaná ve stromě	73
96	STA	A	I.	stáčeující se kořeny	18
97	STR	D	I.	strom ve zjevné stresové reakci	62
98	SVP	C	II.	velké suché větve či pahýly (s průměrem u větvení nad 5 cm)	50
99	SZV	C	II.	spontánní zlomy větví	48
100	TEZ	C	II.	výrazně vychýlené těžiště	54
101	TF	D	I.	torzální fáze	64
102	TNP	C	I.	trvale nízký provozní profil	40
103	TOR	D	II.	torzo	65
104	TV	C	II.	tlakové větvení – ostré větvení se zarůstající kůrou	42
105	TVI	C	III.	infikované tlakové větvení se zarůstající kůrou	42
106	TVK	B	II.	tlakové větvení kmenů od země	25
107	TVP	C	III.	prasklé tlakové větvení se zarůstající kůrou	43
108	TVR	D	I.	koruna zapěstovaná na tvarovací řez	74
109	VAN	D	I.	poškození vandalismem	64
110	VDDx	D	I.	dynamická vazba v dolní úrovni nad místem větvení (x = počet ks)	58
111	VDHx	D	I.	dynamická vazba v horní úrovni nad místem větvení (x = počet ks)	59
112	VDO	C	III.	otevřená větevní dutina (s vlivem na stabilitu)	47
113	VET	D	II.	stromový veterán	66
114	VKN	A	I.	výrazné kořenové náběhy	18
115	VLE	D	III.	výletové (vletové) otvory od datlovitého ptactva	66
116	VN	C	I.	nedostatečná výmladnost	52

OBSAH
Abecední seznam předdefinovaných defektů, symptomů a charakteristik

Č.	Zkrat.	Obl.	Kat.	Defekt/symptom a jeho charakteristika	Str.
117	VNE	D	II.	nevyhovující vazba (nepřiměřeně napjatá, stará, poškozená, nefunkční aj.)	60
118	VNK	C	I.	výrazně nesouměrná (asymetrická) koruna	53
119	VNT	C	I.	vysoko nasazené těžiště	54
120	VRP	B	II.	velké rány či praskliny na kmeni	30
121	VSDx	D	I.	statická vazba v dolní úrovni nad místem větvení (x = počet ks)	59
122	VSHx	D	I.	statická vazba v horní úrovni nad místem větvení (x = počet ks)	60
123	VV	C	I.	velká (dostatečná) výmladnost	52
124	VYA	A	I.	aktuální výkopová činnost v kořenové zóně	8
125	VYB	A	I.	bazální výmladky	23
126	VYK	A	I.	kořenové výmladky	15
127	VYM	B	I.	kmenové výmladky	35
128	VYP	A	I.	předpokládaná výkopová činnost v kořenové zóně v minulosti	9
129	VYV	A	III.	vysoce pravděpodobná možnost vývratu	13
130	VZH	D	II.	výletové nebo závrtové otvory dřevokazného hmyzu	67
131	ZAR	D	I.	zarostlé objekty	70
132	ZBB	A	II.	zbytnělá báze kmene	20
133	ZBK	A	I.	zasypání báze kmene	21
134	ZHU	A	I.	výrazné zhutnění povrchu kořenového prostoru	16
135	ZIV	D	II.	poškození přírodním živlem	63
136	ZKV	C	II.	zlomy kosterních větví	47
137	ZPE	A	I.	zpevněná plocha o více než 1/3 projekční plochy koruny	17
138	ZPK	B	III.	zlom primárního kmene	36
139	ZUT	A	I.	změna úrovně terénu (zvýšení/snížení)	15
140	ZZV	C	I.	zavěšená zlomená (či nalomená) větev	48

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto		Varianty technologií
VYA	aktuální výkopová činnost v kořenové zóně	Viditelná aktuální výkopová činnost v kořenové zóně – bez ohledu na to, zda bylo zjištěno zasažení kořenů, či nikoli. Jedná se o stav, kdy výkopové práce buď aktuálně probíhají, nebo byly bezprostředně ukončeny (např. čerstvě zasypáný výkop či nový zpevněný povrch po čerstvém výkopu).			VS-TVV VS-TP VS-TAH VS-ROV VS-ROC VS-ZDO VS-VPKZ VS-SSUB VS-PKZ VS-KV VS-KSP VS-KPV VS-KPP
PKZ	zjevné poškození kořenů	Mechanické poškození kosterních kořenů viditelné pouhým okem (překopané, přesekané, ulomené, odřené apod.). Nejčastěji se jedná o situace, kdy aktuálně probíhá výkopová činnost, v jejímž důsledku je poškození kořenů viditelné. Může se ale jednat i o případy, kdy poškození již viditelné není (výkop byl zasypán), ale hodnotitel si tohoto poškození před zasypáním všiml, nebo je zdokumentované.			VS-TVV VS-TP VS-TAH VS-ROV VS-ROC VS-ZDO VS-VPKZ VS-SSUB VS-PKZ VS-KV VS-KSP VS-KPV VS-KPP

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto		Varianty technologií
VYP	předpokládaná výkopová činnost v kořenové zóně v minulosti	Předpokládaná výkopová činnost, která mohla poškodit kořeny – bez ohledu na to, zda je zřejmé, jestli k poškození došlo, nebo ne. Symptomy mohou být např. záplatované pruhy ve zpevněné ploše, evidentně nové zpevněné povrchy ukládané do lože (tzv. kufru), nově uložené obrubníky, ale i fotografie nebo ověřená informace, že v minulosti došlo k výkopové činnosti v kořenové zóně.			VS-TVV VS-TP VS-TAH
PKP	předpokládané poškození kořenů	Předpoklad poškození kořenů na základě pozorovatelných příčin – např. nedávno provedená výkopová činnost, výrazné viditelné zhuštění, kontaminace půdy, zaplavení, výskyt plodnic hub vyskytujících se na kořenech následně po jejich mechanickém poškození (např. hnojník) a další.			VS-TVV VS-TP VS-TAH

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto		Varianty technologií
PPK	povrchové poškození kořenů (mechanické – např. sekačkou, ošlapem, pojezdem apod.)	Mechanické poškození povrchových kořenů, které vystupují na povrch. Příčinou je zejména ošlap, pojezd, oděr, poškození rotačními sekačkami apod.			VS-KO VS-TVV VS-TP VS-TAH VS-OS VS-IPZ VS-IMP VS-OPK
HKP	předpokládaná hniloba kořenů	Předpoklad nástupu hniloby kořenů nebo jejího postupu na základě viditelných či zjištěných symptomů, které mohou mít vliv na ukotvení (stabilitu) stromu v půdě. Symptomy mohou být např. výkopová činnost, při níž byly poškozeny kořeny, hniloba na bázi kmene, která patrně přesahuje i do podzemní části stromu, mohutné staré kmeny stromů, jimž v období pozdní dospělosti přirozeně odumírají např. křivkové kořeny, stromy s akusticky prokázanou dutinou kmene v těsné nad úrovni terénu a podobně.			VS-TVV VS-TP VS-TAH VS-TOM VS-KPP VS-FP

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto		Varianty technologií
HKZ	zjevná hniloba kořenů	Viditelná hniloba kosterních kořenů či kořenových náběhů, rozklad dřeva dřevními houbami.			VS-TVV VS-TP VS-TAH VS-FP VS-KPP
PLB	viditelné plodnice či jiné dobře identifikovatelné znaky dřevní houby na kořenech nebo bázi kmene	Viditelné plodnice či jiné makroskopicky dobře identifikovatelné znaky dřevní houby v oblasti kořenů až po bázi kmene. V poznámce se uvádí identifikace (pokud je identifikovatelná, alespoň rod, případně „blíže nespecifikovaná plodnice“). Vhodné je také uvedení data výskytu a stavu plodnice (např. čerstvá, stará, rozpadlá, vyschlá apod.).			VS-TVV VS-TP VS-TAH VS-FP VS-KV VS-KSP VS-KPV VS-KPP

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto		Varianty technologií
ERO	obnažení kořenů erozí	Obnažení kořenů (jednorázové nebo dlouhodobé), ke kterému došlo odstraněním povrchových, humózních vrstev půdy. Nejčastěji se jedná o odplavování či sesuv ve svažitém terénu, případně stromy vysazené na vyvýšených místech (kopečcích), z nichž se postupem času odplavily vrchní vrstvy půdy. Může zahrnovat i případy podemletí tekoucí vodou (břehové porosty, záplavy apod.).			VS-TVV VS-TP VS-TAH VS-KPP VS-OS VS-MUP VS-SSUB VS-VPKZ
PKM	pravděpodobný pohyb v kořenové zóně v minulosti (např. částečný vývrát, sesuv)	Čitelný jednorázový pohyb větší části kořenového systému v minulosti, který měl za následek zpřetrhání asimilačních a částečně také kosterních kořenů, často dochází i k nepřírozenému vychýlení těžiště. Tento pohyb nemusí mít viditelné následky v koruně, jako je prosychání či zmenšená plocha listů. S dlouhodobějším odstupem může být strom díky obnově kořenového systému opět stabilizovaný.			VS-KPP VS-VPPB

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto		Varianty technologií
NES	symptomy nestabilního kořenového systému, možnost vývratu	Zjevně hrozící (nebo již zaznamenané) selhání kořenového systému. Může se jednat jak o částečný vývrát, tak o viditelné poškození kořenů, u něhož je mechanické selhání logickým důsledkem (masivní redukce kořenů, masivní infekce kořenů agresivní dřevní houbou apod.).			VS-TVV VS-TP VS-TAH VS-VPPB VS-RS VS-KV VS-KSP VS-KPV VS-KPP
VVV	vysoce pravděpodobná možnost vývratu	Reálný předpoklad vývratu stromu v důsledku selhání kosterních kořenů poškozených rozkladem dřeva nebo extrémní zátěží (např. extrémně vychýlené těžiště, působení větru, nesoudržná půda apod.). Pád lze předpokládat s vysokou mírou pravděpodobnosti a je nutné jej řešit bezprostředně, pakliže ohrožuje cíle pádu.			VS-VPPB VS-RS VS-KV VS-KSP VS-KPV VS-KPP

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto		Varianty technologií
KKP	viditelný konflikt kořenů s překážkou	Viditelný trvalý konflikt kořenů s překážkou, omezující růst kořenů či zabraňující rozšíření kořenového prostoru, anebo naopak poškození způsobené kořeny na překážce (zdi budov, zídky, ploty, základy, obrubníky, zpevněné povrchy apod.).			VS-OZAR VS-IMP VS-OPK VS-OS VS-ZPPK VS-CH
PKN	poškození kořenových náběhů	Viditelné mechanické poškození přechodové části mezi kořeny a kmenem, případně povrchových kořenů v bezprostřední blízkosti kmene, v důsledku oděru, ošlapu, pojezdu, řezu či napadení chorobami a škůdci.			VS-TVV VS-TP VS-TAH VS-M VS-IMP VS-OPK

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto	Varianty technologií
VYK	kořenové výmladky	Výmladky vyrůstající z kořenů hodnoceného jedince, které je třeba řešit odstraněním. Zvláště pokud se jedná o výmladky z podnoží nebo o výmladky na jedincích, u nichž je požadavek na udržení okolí kmene bez výmladků, musí být včas a úplně odstraněny už v místě nasazení, tedy po odstranění půdy u jejich nasazení na kořen, ze kterého vyrůstají. Nedostatečná regulace kořenových výmladků může vést k jejich nekontrolovatelnému množení a neřešitelné situaci způsobené negativními účinky jejich růstu.		VS-OV VS-RV VS-OKM VS-OKS-x VS-PAR
ZUT	změna úrovně terénu (zvýšení/snížení)	Původní úroveň terénu v kořenové zóně byla viditelně plošně buď snížena (skrývkou či výkopovou činností), nebo naopak navýšena (zasypáním, plošným rozvrstvením). Tato změna může způsobit poškození kořenů či kořenových náběhů, ať už mechanicky, nebo sekundárně v důsledku omezené výměny půdních plynů v místech, kde je pro kořeny důležitá. V závislosti na charakteru materiálu, způsobu rozvrstvení i době uložení může sekundárně dojít až k odumření celého jedince.		VS-OS VS-TPS VS-TP

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto		Varianty technologií
ZHU	výrazné zhutnění povrchu kořenového prostoru	Nežádoucí či přímo škodlivé zhutnění půdy způsobené sešlapáním, pojezdem vozidel, vibracemi, případně sesedáním nezhuťného materiálu. Zhutnění značně omezuje příjem vody a výměnu půdních plynů.			VS-IMP VS-OPK VS-OS VS-TPS VS-MKZP VS-ZVK VS-MUP VS-VPS VS-VPB VS-PUI VS-VPKZ VS-ZPPK VS-SSUB VS-OPK
OKP	omezený kořenový prostor	Přirozený kořenový prostor (tj. předpokládaný v člověkem neovlivněných podmínkách) omezen o více jak 1/3 předpokládaného objemu. Týká se to především stromů v uličních stromořadích, ve zpevněných plochách s podzemními objekty, ale i na krajích velkých terénních předělů apod. Kořeny nemohou prorůst celý kořenový prostor buď v důsledku mechanické překážky, nebo neprokořenitelného materiálu.			VS-OS VS-ZDO VS-ZRIS VS-VPB VS-PUI VS-VPKZ VS-ZPPK VS-SSUB VS-PPKZ

Foto: archiv L. Prause

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto		Varianty technologií
DRN	významná konkurence travního drnu	Travnatý porost v kořenové zóně výrazně konkuruje v příjmu povrchové vody, která se tak pro kořeny stromu stává nedostupná. Travní porost se působí jako stresový faktor způsobující nedostatečný příjem vody, ať už dešťové, nebo z povrchové zálivky. Typicky se tento problém týká mladých nestabilizovaných výsadeb se zarostlou zálivkovou mísou nebo vrstvou mulče, případně senescentních stromů.			VS-OTD VS-ZVK VS-MUP
ZPE	zpevněná plocha o více než 1/3 projekční plochy koruny	Zpevněná plocha zabraňující průsaku srážkové vody a výměně půdních plynů, která zabírá více než 1/3 projekční plochy koruny (půdorysu koruny promítnutého na povrch terénu), ohraničené její okapovou linií.			VS-OS VS-ZRIS VS-VPB VS-ZDO VS-ZPPK VS-PB VS-SSUB

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto	Varianty technologií
VKN	výrazné kořenové náběhy	Výrazné rozšíření báze kmene – přechodu mezi kmenem a kořenovým systémem těsně nad zemí –, vybíhající do jednotlivých kosterních kořenů. Nemusí být vždy chápáno jako defekt. Výrazné kořenové náběhy mohou být druhovou charakteristikou, důsledkem mělké výsadby, ale i v minulosti sníženého terénu a následného obnažení kořenů, nebo naopak zasypání a vytvoření nových náhradních kořenů. Může se však jednat i o tvorbu tzv. reakčního dřeva, které je vystaveno většímu namáhání např. v důsledku vnitřní hniloby kmene. Může jít také o reakci na odumírání živých pletiv kmene a vytváření tzv. deskovitých kořenových náběhů. Tento symptom je důležitou informací pro další sledování nebo diagnostiku.		VS-TP VS-TVV VS-TAH VS-TOM-K(x)
STA	stáčeující se kořeny	Kořeny stáčeující se kolem báze kmene, které dosud nezpůsobují zaškrcování vodivých cest, ale do budoucna by mohly. Mohou být také indikátorem celkové deformace kořenového systému (tzv. květináčový efekt), která může i u jinak zdravého stromu způsobit vývrat v důsledku chabé distribuce kosterních kořenů z výsadbové jámy do okolního půdního horizontu, ať už v důsledku deformace kořenů při pěstování ve školce nebo kvůli výrazně rozdílné kvalitě substrátu v jámě a v půdě na stanovišti.		VS-KO

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto	Varianty technologií
SKR	škrťací kořeny	Kořeny stáčející se kolem báze kmene, které již způsobují zaškrcení vodivých cest. To může být důvodem odumírání některých partií koruny v důsledku utlačování a omezování transpiračního proudu. Stáčející se kořeny mohou být rovněž indikátorem celkové deformace kořenového systému (tzv. květináčový efekt), která může i u zcela zdravého stromu způsobit vývrat v důsledku chabé distribuce kosterních kořenů z výsadbové jámy do okolního půdního horizontu, ať už v důsledku deformace kořenů při pěstování ve školce nebo kvůli výrazně rozdílné kvalitě substrátu a okolní půdy daného stanoviště.		VS-OZAR VS-KO
PBK	poškození báze kmene	Viditelné povrchové mechanické poškození báze kmene v důsledku oděru, nevhodného řezu nebo infekce.		VS-TVV VS-TP VS-TAH VS-TOM-K(x) VS-IMP VS-OPK

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto		Varianty technologií
BZH	bazální hniloba	Viditelná nebo snadno ověřitelná (např. poklepem či zasunutím sondy) hniloba na bázi kmene. Báze kmene se zde rozumí oblast na úrovni země a těsně nad ní, kde se přenáší napětí mezi nadzemní částí stromu (kmenem a korunou) a podzemní částí (kořenovou soustavou). U stromů s mohutným kmenem či výraznými kořenovými náběhy může tato oblast dosahovat až do výčetní výšky kmene, tj. 1,3 m nad úrovní terénu.			VS-TVV VS-TP VS-TAH VS-TOM-K(x) VS-VPPB VS-KPP
ZBB	zbytnělá báze kmene	Nepřirozeně zbytnělá (zedílená) báze kmene, včetně případných kořenových náběhů, v důsledku reakce na předpokládanou nebo identifikovanou hnilobu. Příkladem může být lahvovitě zbytnění dolní části kmene smrku vlivem infekce václavkou nebo masivní kořenové náběhy u topolů, která jsou na bázi duté, apod.			VS-TVV VS-TP VS-TAH VS-TOM-K(x)

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto	Varianty technologií
ZBK	zasypání báze kmene	Evidentní zasypání báze kmene různými materiály, ať už aktuální nebo staršího původu. U dlouhodobějšího zasypání může být již vytvořen i náhradní kořenový systém či malé kořínky.		VS-TVV VS-OS
BDO	otevřená bazální dutina	Otevřená dutina na bázi kmene, která může mít vliv na stabilitu stromu. Jedná se o dutiny oslabující kmen v místě přechodu do kořenového systému, kde se sbíhá zatížení z celé koruny a kmene, selhání by tudíž znamenalo pád celého stromu. Nemusí jít nutně o stav, který implikuje mechanické selhání. Může jít např. o dlouhodobě se vyvíjející dutinu, na kterou se strom již adaptoval, nebo byl stabilizován řezem. Pro posouzení vlivu dutiny je často zapotřebí přístrojový test a zátěžová analýza.		VS-TVV VS-TAH VS-KPP

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto	Varianty technologií
BKZ	nebezpečí zlomu kmene na bázi	Stav, kdy je báze kmene natolik oslabená, že může dojít k mechanickému selhání (zlomu) přímo v místě přechodu kmene a kořenového systému. Nejedná se o typický zlom kmene, kdy zůstane jeho spodní část, ani o vývrat, kdy dojde k vytržení z kořenů. Nejčastěji je tento stav zapříčiněn působením dřevních hub, které bázi kmene a horní část kořenů napadají (lesklokorka, dřevomor, šupinovka, václavka, vějířovec a další). Při diagnostice např. akustickým tomografem může kmen na bázi vykazovat zásadní narušení hnilobou, avšak o něco málo výše se hniloba již projevovat nemusí.		VS-TVV VS-TAH VS-FP VS-VPBB VS-KV VS-KSP VS-KPV VS-KPP
PMB	poškození (psi) močí na bázi kmene	Viditelná silná kontaminace báze kmene a jejího bezprostředního okolí způsobená opakovaným psím močením. Na kůře se objevuje bílý povlak vysrážených solí, půda v bezprostřední blízkosti báze bývá zcela bez bylinného porostu. Při bližším ohledání povrch je cítit čpavkový zápach. Velmi intenzivní kontaminace půdy a povrchu kmene může vést až k viditelnému snížení vitality.		VS-TPS VS-OS VS-VPKZ VS-IPZ

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto		Varianty technologií
RBB	roubovanec na bázi kmene (u země)	Viditelné místo roubování (štěpování) na podnož na bázi kmene nebo těsně nad zemí. Kmen je již tvořen ušlechtilou částí.			VS-TVV VS-TAH VS-OV
VYB	bazální výmladky	Výskyt většího množství výmladků (proventálních výhonů) vyrůstajících z báze kmene, které je již třeba řešit odstraněním, nebo alespoň redukcí. Zvláště pokud se jedná o výmladky z podnoží nebo o výmladky na jedincích, u nichž je požadavek na udržení kmene bez výmladků, musí být včas odstraněny vhodnou technologií a technikou řezu, která zamezí nežádoucímu bujení nových výmladků.			VS-OV VS-SPV

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto		Varianty technologií
KPV	jedinec z kořenových či pařezových výmladků	Jedinec, který byl s jistotou nebo s vysokou pravděpodobností zapěstován či spontánně vyrostl z pařezových výmladků. Podle místa nasazení a způsobu růstu nové kmeny mohou, ale nemusí mít sklon k mechanickému selhání.			VS-OKM VS-RV VS-RZ VS-PAR
KMx	vícekmén, x = počet kmenů (případně uvedeno v poznámce)	Strom, který se větví u země nebo níže nad ní do několika samostatných kmenů (počet uveden indexem nebo poznámkou), které však mají zřetelné samostatné kořenové náběhy nebo jsou viditelně napojeny na kořenový systém. Obvykle se jedná o stromy, u nichž se dají ve výčetní výšce 1,3 m změřit samostatné jednotlivé obvody. Může jít o přerostlé pařezové výmladky, v raném stádiu k zemi sesazené kmínky nebo těsně u sebe rostoucí jedince, které od sebe již nelze odlišit.			VS-OKM VS-VDH(x/ kN) VS-VDH(x/ kN)

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto		Varianty technologií
TVK	tlakové větvení kmenů od země	Strom tvořený dvěma a více kmeny, které se větví pod úrovní 1,3 m (viz zkratka KMx) a vzájemně svírají ostrý úhel, takže se v důsledku postupného tloušťnutí dotýkají a v místě kontaktu dochází k zarůstání kůry, nebo i částečným srůstům.			VS-RLLR VS-ROV VS-ROC VS-VDH(x/ kN) VS-VDH(x/ kN) VS-VDD(x/kN) VS-VSV(x/ kN) VS-VSP(x/ kN)
DUP	dutina diagnostikovaná poklepem	Dutina blíže neznámého rozsahu a významu, která není viditelná pouhým okem, lze ji však snadno diagnostikovat poklepem jednoduchým nástrojem (např. inspekčním kladívkem).			VS-TVV VS-TOM-K(x) VS-FP

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto		Varianty technologií
DUA	dutina diagnostikovaná akustickým tomografem	Dutina nebo významné narušení dřeva (praskliny, hniloba), diagnostikované akustickým tomografem. Rozsah poškození musí být prokázán a interpretován na základě protokolu s výsledky měření.			VS-TAH VS-ROV VS-ROC VS-RS VS-VPPB VS-KV VS-KSP VS-KPV VS-KPP
DUT	otevřená dutina / otevřené dutiny ve kmeni	Vizuálně patrná (nebo zasunutím jednoduché sondy ověřitelná) dutina ve kmeni jako pozůstatek po odlomených větvích, řezných ranách, mechanickém poškození nebo jádrové hnilobě. Okraje dutiny mohou „kalusovat“ (tvořit ránové dřevo), avšak jejich zacelení je již nereálné.			VS-TAH VS-ROV VS-ROC VS-RS VS-KPP VS-KZ VS-FP VS-OP VS-CP

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto		Varianty technologií
POK	povrchové poranění kmene	Plošná povrchová poranění kmene způsobená např. mechanickým poraněním (oděrem), ale i korní spálou, mrazem, dřevními houbami (např. klanolístka – <i>Schizophyllum</i>) apod., zejména poté, co kůra přestala plnit svou ochrannou funkci.			VS-KO VS-ZZ VS-OK
PHK	předpokládaná hniloba kmene	Předpoklad vnitřní hniloby kmene na základě zřejmých symptomů – velké řezné rány s pokročilou infekcí v ochranné zóně větve, mechanická poškození ve fázi zřejmého průniku infekce do kmene, praskliny, patologické deformace kmene, velké suché nebo silně infikované kosterní větve (či pahýly), hniloba kořenů nebo báze kmene s předpokladem jejího průniku do kmene apod.			VS-FP VS-TOM-K(x) VS-TAH

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto		Varianty technologií
IKM	infekce kmene	Zjevná infekce dřeva v důsledku mechanického poranění řezem, zlomem, oděrem, prasklinami nebo nekrózami. Infekce je viditelná a postupuje, nebo je v rané fázi. Často se jedná o odumřelé, ale zatím mechanicky pevné dřevo. Nemusí pro strom dosud znamenat vážné narušení mechanické stability, je však třeba další průběžné sledování vývoje tohoto defektu.			VS-TVV VS-FP VS-TOM-K(x) VS-TAH
RHK	rozsáhlá hniloba kmene	Viditelný rozklad dřeva ve druhé a třetí fázi rozkladu, který má již vliv na životnost a stabilitu stromu (vyhánějící rány, dutiny, hniloba pronikající do dalších partií kmene či kosterních větví, jednotlivá ložiska hniloby se mohou propojovat apod.). Z hlediska hodnocení zdravotního stavu a stability se často jedná o stupně 4 a 5.			VS-TAH VS-FP VS-ROV VS-ROC VS-RS VS-KV VS-KSP VS-KPV VS-KPP

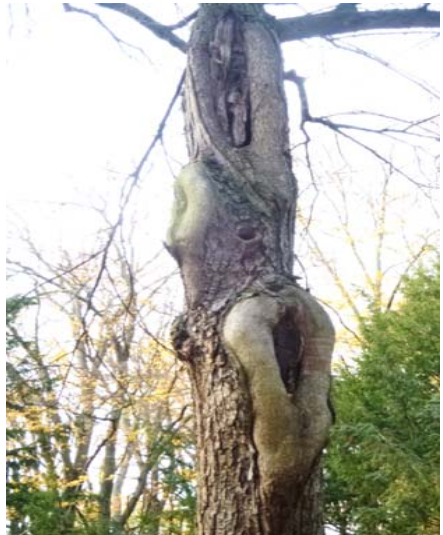
Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto		Varianty technologií
PLK	viditelné plodnice či jiné dobře identifikovatelné znaky dřevní houby na kmeni	Viditelné plodnice a jiné makroskopicky dobře identifikovatelné znaky dřevní či jiné houby v oblasti kmene. V poznámce se uvede identifikace (pokud je identifikovatelná, alespoň rod, případně „blíže nespecifikovaná plodnice“).			VS-TOM-K(x) VS-TAH VS-ROV VS-ROC VS-RS VS-FP VS-KV VS-KSP VS-KPV VS-KPP
HV	hnilobný výtok	Výron hnilobné (někdy i kvasící a zapáchající) tekutiny, který signalizuje rozklad dřeva (jak s přístupem, tak bez přístupu vzduchu). Může vytékat i ze zdánlivě zavalené rány, u níž naznačuje, že nedošlo k úplnému zhojení. V kombinaci s defekty kmene a větvení může znamenat vážné riziko mechanického selhání. Výtok výrazně nezapáchající tekutiny z různých částí kmene, mající zpravidla původ ve srážkové vodě, která zatekla do kmene a jeho dutin, nemusí představovat tak vážný problém.			VS-TOM-K(x) VS-TAH VS-ROV VS-ROC VS-RS VS-FP VS-KPP

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto		Varianty technologií
PRY	výron pryskyřice	Výron pryskyřice (nejčastěji na kmeni) u jehličnatých stromů, ať už v důsledku mechanického poškození nebo působení chorob a škůdců.			VS-TVV VS-FE VS-MH VS-CHP VS-MII VS-KO
VRP	velké rány či praskliny na kmeni	Velké nezahojené rány různého původu, jejichž rozměr v alespoň jednom směru přesahuje 10 cm a u nichž je nízká pravděpodobnost zahojení nebo vysoká pravděpodobnost postupující infekce a hniloby kmene. Jedná se o otevřené rány, praskliny či zlomy, které zasahují hluboko do kmene, často již s patrnou nebo opodstatněně očekávanou hnilobou.			VS-TOM-K(x) VS-TAH VS-ROV VS-ROC VS-RS VS-OK VS-KV VS-KSP VS-KPV VS-KPP

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto		Varianty technologií
PZ	(podélné) praskliny na kmeni zavalující se bez známek hniloby	Zavalující se podélné praskliny či praskliny již zavalené, bez viditelných známek hniloby a bez zjevně identifikovatelné příčiny.			VS-TVV VS-TOM-K(x) VS-TAH
SMY	smyková trhлина	Prasklina vyvolaná neúnosným smykovým napětím zpravidla ve středu kmene či kosterní větve v důsledku působení dvou protichůdných sil paralelně se středovou osou. Většinou je patrná na obou stranách kmene či větve a představuje závažný defekt způsobující narušení mechanické stability stromu.			VS-KPP VS-TAH VS-ROV VS-ROC VS-RS

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto		Varianty technologií
MRP	mrazová prasklina	Čerstvá nebo stará (zavalující se) prasklina na kmeni s vysokou pravděpodobností vzniklá v důsledku mrazu nebo velkých (denních a nočních) teplotních rozdílů na povrchu kmene v zimním období, které způsobily praskliny. Praskliny mohou být orientovány podle převládajícího směru slunečního záření v zimním období.			VS-KO VS-TVV VS-TAH
SPA	poškození kmene korní spálou	Viditelná poranění v podobě „puchýřků“, otevřených ranek, rozsáhlých prasklin či velkých plošných poškození kůry, způsobená vysokými teplotami a intenzivním slunečním zářením, nejčastěji na dřevinách s hladkou kůrou. Náhlá změna expozice a intenzivní zahřátí vedou k odumření kůry na partiích vystavených převládajícímu slunečnímu svitu. U mladých stromů a výsadeb se poškození vyskytuje na bázi a v dolních partiích kmene. Po odumření kůry dřevo dále praská a vyhnívá. Poškození je častější u starších stromů po náhlé změně stanovištních podmínek nebo u převíslych kultivarů v horních partiích, tj. na větvích vystavených přímému slunečnímu záření. Pokud se praskliny vyskytují převážně na spodních partiích kmene či na jeho bázi, může jít o poškození mrazem.			VS-OK VS-KO

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto	Varianty technologií
NEK	nekrózy	Nekrotická poranění (plošné odumírání živých pletiv) často bakteriálního původu.		VS-TVV VS-FP VS-CHP VS-MII
REA	reakce stromu formou kompenzačního růstu	Známky kompenzačního růstu (zejména na kmeni, na jeho bázi či v kosterním větvení) v důsledku reakce na jednostrannou nadměrnou zátěž nebo mechanický defekt nosných částí stromu. Bývá jedním z projevů samostabilizačních procesů. Pro podporu zachování stromu lze použít další podpůrné stabilizační zásahy (např. redukce, vazby apod.). Lze však počítat s tím, že si strom částečně „pomáhá sám“.		VS-TVV VS-LLR VS-SSK VS-ROV VS-ROC VS-VDH(x)kN VS-VDD(x)kN

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto		Varianty technologií
KAM	kambiólní propad – růstové deprese	Místa s viditelnou stagnací růstu (tloušťnutí) kmene, nejčastěji v důsledku omezení růstu nebo dokonce odumření kambia. Na kmeni se projevuje podélnými propady v přirozeném tvaru kmene, avšak krytými kůrou a vizuálně nevykazujícími známky infekce, hniloby ani jiného poškození.			VS-TVV VS-TOM-K(x) VS-TAH
MLS	možnost lokálního selhání kmene	Mechanické poškození či oslabení kmene v rozsahu, v němž lze předvídat jeho mechanické selhání (zlom nebo krut). Příčinou bývá zpravidla rozsáhlá hniloba zasahující hluboko do kmene v horizontálním směru, výrazně oslabená zbytková stěna u dutých kmenů, masivní napadení dřevními houbami apod.			VS-TVV VS-TOM-K(x) VS-TAH VS-ROV VS-ROC VS-RS VS-VPPB VS-KPP

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto		Varianty technologií
VYM	kmenové výmladky	Výmladky vyrůstající z kmene, které je třeba řešit odstraněním nebo selekcí, zvláště pokud se jedná o výmladky z podnoží (u roubovanců v korunce) nebo o výmladky na jedincích, u nichž je požadavek na udržení kmene bez výmladků (např. v místech se silničním provozem). Pro zamezení jejich opakovanému růstu v jednom místě musí být včas a úplně odstraněny už v místě jejich nasazení, včetně náběhů s bazálními pupeny. Nedostatečná regulace a nesprávné odstranění kmenových výmladků (u některých taxonů) může vést ke jejich nekontrolovatelnému množení a tvorbě nežádoucích „boulí“ – zduřenin na kmeni obrůstajících dalšími a dalšími výmladky, které již nelze odstranit kvůli velkému průměru potenciální rány po odstranění celé zduřeniny.			VS-OV VS-SPV
DRB	předpokládaný/ viditelný defekt v místě štěpování (roubování, očkování)	Zjevný nebo na základě indicií předpokládaný defekt v místa roubování – mechanické poškození, infekce, hniloba nebo špatná afinita (přilnavost, srůst) podnože a ušlechtilé části (roubu či očka) s možným negativním vlivem na stabilitu.			VS-TVV VS-TOM-K(x) VS-TAH VS-ROV VS-ROC VS-KPP

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto		Varianty technologií
ZPK	zlom primárního kmene	Strom s úplně zlomeným nebo zlomem zcela zásadně poškozeným kmenem. Zůstává torzo, nebo se už jen odstraní zbylá část kmene. Nejčastěji jde o stav po poškození přírodním živlem, následky nehod, nebo u mladých stromů o vandalismus.			VS-KPP VS-ST
KPR	kmen v konfliktu s překážkou	Viditelný trvalý konflikt kmene s překážkou omezující růst kmene a zabíhající jeho tloušťku, zarůstání do objektu, nebo naopak poškození způsobená kmenem na překážce (zdi budov, zídky, ploty, zábradlí, konstrukce staveb apod.).			VS-OZAR

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto		Varianty technologií
NAK	náklon kmene se symptomy možného selhání	Náklon kmene způsobený vlivy negativně ovlivňujícími stabilitu celého stromu. Zpravidla se jedná o následky poškození kořenů a náklon bývá způsoben částečným selháním kořenového systému nebo jinými vlivy, jako je např. vysoko nebo výrazně excentricky nasazené těžiště nebo nedávné odkrytí stromu ze strany, z níž mu konkuroval a zároveň ho chránil jiný strom či objekt. Obvykle se netýká náklonů způsobených dlouhodobým konkurenčním bojem o světlo nebo stromů, jejichž vrchol (hlavní osa) se dlouhodobě šavlovitě vrací do svislé polohy. U nepřirozených náklonů nebývá průměr kmene ve směru náklonu větší než ve směru na něj kolmém.			VS-TVV VS-TAH VS-RLLR VS-ROV VS-ROC VS-ROS VS-RS VS-KPP
NAS	náklon kmene dosud bez viditelných symptomů možného selhání	Přirozený náklon kmene způsobený nejčastěji dlouhodobým konkurenčním bojem o světlo, na který se strom dlouhodobě adaptoval svými růstovými mechanismy. Vrchol (hlavní osa) se dlouhodobě šavlovitě vyrovnává do svislé polohy. Průměr kmene je v takových případech obvykle větší ve směru náklonu než ve směru kolmém.			VS-TVV VS-TAH VS-RLLR VS-ROV VS-ROS

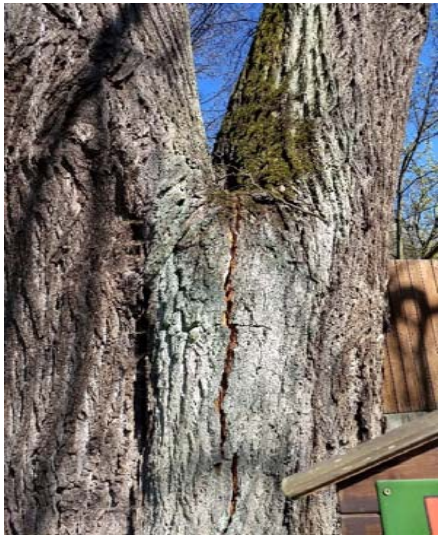
Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto		Varianty technologií
NRR	nezahojené/ nezavalené rány po řezu nebo zlomu větve na kmeni	Nezahojené (nezavalené) velké řezné rány, velké množství ran nebo těsná blízkost řezných ran na kmeni po odříznutých (zpravidla kosterních) větvích, u kterých je špatná prognóza úplného zahojení nebo zavalení. Rány tohoto rozsahu jsou častou příčinou průniku infekce do kmene a rozkladu dřeva, případně vzniku dutin. Obecně se jedná se o rány po řezu větví na kmeni o průměru větším než 5–10 cm (v závislosti na taxonu a schopnosti kompartmentalizace – viz seznam taxonů podle schopnosti kompartmentalizace ve Standardu péče o přírodu a krajinu SPPK A02 002 Řez stromů), u nichž lze důvodně přepokládat problémové hojení.			VS-TOM-V(x) VS-TOM-K(x)
NVK	nepřiměřené vyvětvení koruny řezem	Nepřiměřené a nepřírozené vyzvednutí (vyvětvení) koruny (jejího těžiště) v důsledku řezu živých větví. Disproporce mezi výškou kmene a výškou koruny může vést až k mechanickému selhání nebo k narušení hormonální a energetické bilance stromu.			VS-TVV VS-TAH VS-ROS VS-UKP+

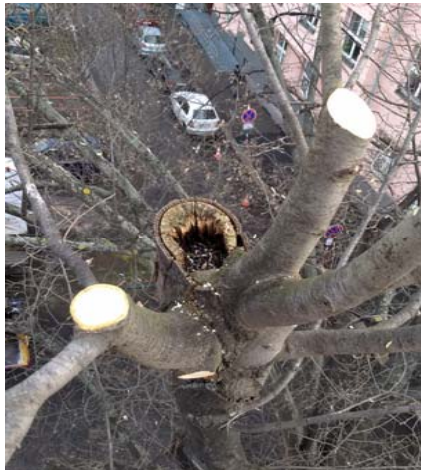
Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto	Varianty technologií
PRE	přeštíhlený strom (kmen)	Přeštíhlení kmene je stav, kdy je narušen poměr mezi výškou a průměrem kmene. Výška je příliš velká nebo průměr příliš malý, nejčastěji v důsledku konkurenčního boje o světlo či nepřiměřeného vyvětvení. Poměr výšky k tloušťce kmene je definován tzv. štíhlostním koeficientem, který se vypočítá jako podíl celkové výšky stromu (H) v metrech a tloušťky kmene (D) v metrech. Pokud je výsledek $H/D < 50$, jedná se o strom stabilní, při $H/D \geq 50$ je strom přeštíhlený s rizikem spontánního zlomu. Optimální hodnota H/D je 30 a méně. Přeštíhlení kmene se zjišťuje buď výpočtem, nebo pozorováním a kvalifikovaným dohadem. Vytáhlý vzrůst, vysoké těžiště a nedostatečná tloušťka mohou způsobit zlom kmene, zvláště pokud je vystaven zátěžovým vlivům počasí.		VS-KPP VS-ROS VS-UKP+
RBK	roubovanec v korunce (výše na kmeni, nikoliv na bázi u země)	Viditelné místo roubování (štěpování) na kmen v místě nasazení koruny. Kmen je tvořen pouze podnoží, koruna pak ušlechtilou částí (typicky např. u sakur).		

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto		Varianty technologií
NPP	nízký provozní profil koruny	Větve (případně i kmen) zasahují do požadovaných podchodných, podjezdných či jiných provozních profilů, nebo do požadovaného volného profilu koruny.			VS-RLPV
TNP	trvale nízký provozní profil	Část stromu (kmene nebo kosterních větví) je v trvalém konfliktu s požadovaným nebo normovaným provozním profilem. Konflikt je již viditelný a nelze jej odstranit běžnými technologiemi bez trvalého poškození stromu. Např. kmen stromu vykloněný nad silnici, který je opakovaně odírán projíždějícími vozidly, jelikož zasahuje do jejich provozního profilu. Řešením tohoto konfliktu je změna provozu, zvláštní ochrana, nebo odstranění stromu.			VS-KPP VS-IMP

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto		Varianty technologií
KVZ	zdravé konkurenční větvení	Konkurenční větvení dvou nebo více os (větví s podobnou růstovou dominancí) tvořících buď sedlovité větvení s vystupujícím korním hřebínkem, nebo ostré větvení se zarůstající kůrou bez zjevné infekce či hniloby.			VS-RV VS-RZ VS-RLLR VS-VDH(x)kN VS-BPR
DKV	defekt v kosterním větvení s vlivem na stabilitu	Závažný defekt v místě hlavního kosterního větvení, který již má, nebo v dohledné době může mít podstatný vliv na stabilitu jedince – zejména se jedná o nebezpečí rozlomení či odlomení významné části koruny. Příčinou bývají především infekce, hniloba, dutiny, rakovinné útvary, velká mechanická poškození, následky odlomení větví, praskliny apod.			VS-RLLR VS-ROV VS-ROC VS-RS VS-VDH(x)kN VS-VDD(x)kN VS-VSV(x)kN VS-VSP(x)kN VS-KPP

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto		Varianty technologií
TV	tlakové větvení – ostré větvení se zarůstající kůrou	Ostré větvení dvou či více větví svírajících ostrý úhel nasazení, ve kterém již zarůstá kůra, avšak dosud bez známek infekce dřeva. Může se jednat o kosterní větvení na kmeni, větvení kosterních větví i větví různých řádů, kde kůra obvykle tvoří překážku pevnému srůstu větví a s narůstající délkou větví, jejich hmotností a rozsahem a s ohledem na polohu zarůstání kůry se může stát příčinou mechanického selhání – odlomení dílčí větve nebo úplného rozlomení celého větvení. V časných fázích těchto „tlakových větvení“ je vhodné jednu z větví buď úplně odstranit, nebo výrazně potlačit, aby nedocházelo k dalšímu narůstání defektního spojení a jeho nežádoucí zátěži.			VS-RV VS-RZ VS-RLLR VS-ROV VS-ROC VS-VDH(x)kN VS-VDD(x)kN VS-VSV(x)kN VS-VSP(x)kN
TVI	infikované tlakové větvení se zarůstající kůrou	Ostré větvení (větvení v ostrém úhlu nasazení) se zarůstající kůrou s viditelnými místy vstupu infekce (například dutina těsně nad větvením či pod ním, velké řezné rány v blízkosti větvení, bakteriální výtok apod.). Infikované tlakové větvení lze jen velmi obtížně stabilizovat, a proto bývá často důvodem k pokácení stromu z bezpečnostních důvodů, nebo je nutné přistoupit k razantním stabilizačním zásahům přesahujícím svým rozsahem běžně používané technologické postupy (např. hluboké sesazení koruny).			VS-RLLR VS-ROV VS-ROC VS-RS VS-SSK VS-VDH(x)kN VS-VDD(x)kN VS-VSV(x)kN VS-VSP(x)kN VS-KPP

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto		Varianty technologií
KVI	infikované kosterní větvení	Hlavní větvení dvou nebo více os (kosterních větví často s podobnou růstovou dominancí) z kmene, tvořících buď sedlovité větvení s vystupujícím korním hřebínkem, nebo ostré větvení se zarůstající kůrou, s infikovaným místem (nebo přímo hnilobou) v místě jejich vzájemného napojení. Může se jednat např. o viditelné místo vstupu infekce po odřezaných větvích, mechanické poškození v blízkosti větvení či identifikovanou vnitřní hnilobu (např. dutina těsně nad větvením nebo pod ním, velké řezné rány v blízkosti větvení, hnilobný výtok z místa větvení apod.).			VS-RLLR VS-ROV VS-ROC VS-VDH(x)kN VS-VDD(x)kN VS-VSV(x)kN VS-VSP(x)kN VS-KPP
TVP	prasklé tlakové větvení se zarůstající kůrou	Rozlomení v defektním tlakovém větvení (viz zkratku TV) se zarůstající kůrou. Opětovné spojení je prakticky nemožné, stabilizace vazbou se až na výjimky neprovádí. Jedná se o velmi labilní až havarijní stav, který je v naprosté většině případů důvodem k okamžitému pokácení dřeviny z provozně bezpečnostních důvodů.			VS-KPP VS-RS VS-ST VS-VSV VS-VSP VS-VPPB

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto		Varianty technologií
NZR	viditelné nezahojené/ nezavalené rány po řezu (případně odlomení) větví v koruně	Čerstvé i staré rány v koruně po řezu nebo odlomení větví se špatnou prognózou zahojení nebo zavalení. Rány mohou být čerstvé, nebo v procesu „kalusování“ či překrývání ránovým dřevem, avšak s vysokou pravděpodobností toho, že se již nikdy úplně nezahojí.			VS-RZ VS-RLLR VS-BPR
CHK	chybějící kosterní větve (odlomené, odřezané)	Viditelné narušení nebo deformace předpokládaného ideálního tvaru koruny v důsledku absence kosterních větví, jejichž ztráta může mít přirozené i antropogenní příčiny. Nejčastěji jde o viditelné velké rány, případně pahýly po odřezaných či odlomených kosterních větvích.			VS-RLLR VS-ROS VS-ROC VS-RRSV VS-ST VS-PBZ VS-KPP

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto		Varianty technologií
NVV	nadměrná váha větví	Dlouhé, často vodorovně postavené větve, jejichž váha (zejména v koncových částech) může s prodlužující se vzdáleností od větevního nasazení způsobit zlom samovolně, nebo pod vlivem počasí (větru, deště, sněhu, ledu či mrazu).			VS-RLLR VS-ROC VS-ROS VS-VDH(x)kN
HKV	výrazná hniloba (či dokonce otevřené dutiny) v kosterních větvích	viditelné vstupní brány infekce a rozklad dřeva (vyhnlavající rány, dutiny, hniloba pronikající do dalších partií kosterních větví, propojující se jednotlivá ložiska hniloby apod.).			VS-RLLR VS-ROC VS-ROS VS-VDH(x)kN

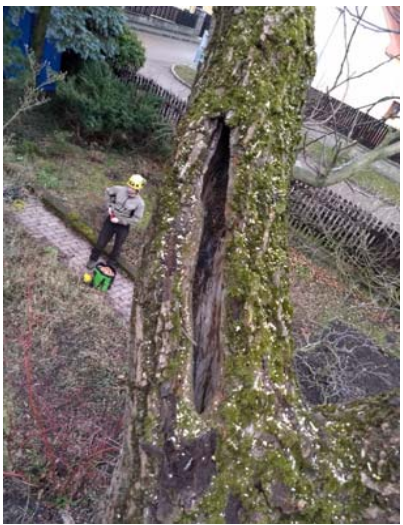
Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto	Varianty technologií
PLO	viditelné plodnice či jiné dobře identifikovatelné znaky dřevní houby v koruně	Viditelné plodnice či jiné makroskopicky dobře identifikovatelné znaky dřevní nebo jiné houby v oblasti koruny, především na kosterních větvích. V poznámce se uveďte identifikace (pokud je identifikovatelná, alespoň rod, případně „blíže nespecifikovaná plodnice nebo symptomy tlení“).		VS-TVV VS-FP VS-RLLR VS-ROC VS-KPP
PKV	velká mechanická poškození či praskliny na kosterních větvích	Velká mechanická poškození kosterních větví s předpokládaným vlivem na stabilitu, např. rány po řezu či zlomu, které mají malou pravděpodobnost zahojení a vliv na stabilitu, praskliny, otevřené vyhnívající rány a počínající dutiny.		VS-TVV VS-FP VS-RLLR VS-ROC VS-KPP

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto	Varianty technologií
VDO	otevřená větvní dutina (s vlivem na stabilitu)	Otevřená dutina v kosterních větvích nebo na prodloužené ose kmene, která už má kvůli svému rozsahu a proporcím vliv na stabilitu stromu. Typicky se jedná o dutinu oslabující mechanickou stabilitu v místě namáhání při zátěži stromu větrem (větev má malou tzv. zbytkovou stěnu). Nemusí jít nutně o stav, který predikuje mechanické selhání, ale i o dlouhodobě se vyvíjející dutinu, na niž je strom adaptován, nebo byl stabilizován řezem.		VS-RLLR VS-ROC VS-VDH(x) VS-KPP
ZKV	zlomy kosterních větví	Odlomené a zlomené kosterní větve v rozsahu, který má vliv na celkový habitus stromu, s potenciálem zlomu dalších větví.		VS-RLLR VS-ROC VS-ROS VS-KPP

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto	Varianty technologií
SZV	spontánní zlomy větví	Spontánně se odlamující se větve (i menších průměrů) nebo nebezpečí jejich odlomení i bez příčiny při výkyvech počasí (vítr, sníh, déšť, námraza apod.) či defektu. Týká se to především dřevin s křehkým dřevem a přeštíhlenými větvemi olistěnými až na koncích (např. javor mléč, jasan, pajasan apod.) nebo dřevin trpících na letní zlomy větví za horkého počasí (zejména duby a buky). V angličtině se tento jev označuje jako „sudden drop effect“. Tyto zlomy nastávají i bez jiného symptomu, jako je infekce dřeva, hniloba, praskliny apod. V případě nutnosti zajištění provozní bezpečnosti tento stav zpravidla vyžaduje lokální odlehčení větví, nebo i celkovou obvodovou redukci.		VS-RLLR VS-ROC VS-ROS VS-VDH(x) VS-KPP
ZZV	zavěšená zlomená (či nalomená) větev	Nalomená či odlomená a zavěšená větev v koruně, která může samovolně spadnout.		VS-RB VS-RZ VS-RLLR

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto		Varianty technologií
ODV	odírající se větve	Mechanické poškození větví způsobené jejich vzájemným kontaktem. Způsobené poškození může v důsledku vést až k jejich mechanickému selhání. Pokud je to možné, je vhodné preventivním odlehčením (řezem) předejít dalšímu oděru, případně některou z větví odstranit.			VS-RZ VS-RB VS-RLLR
SRU	srůstající větve	Lokální srůsty větví (větve se už v místě srůstu nepohybují) většinou nepředstavují vážnější nebezpečí mechanického selhání. Za určitých okolností mohou dokonce zajistit mechanické zpevnění koruny (např. spojení dvou kosterních větví srůstem menších větví coby přírodní vazbou). Tyto srůsty se zpravidla neodstraňují.			VS-RZ VS-BPR

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto		Varianty technologií
SVP	velké suché větve či pahýly (s průměrem u větvení nad 5 cm)	Přítomnost velkých suchých větví či pahýlů o průměru nad 5 cm. Tento stav z hlediska provozní bezpečnosti vyžaduje zásah, nejčastěji bezpečnostní řez. V místech, kde není zajištění provozní bezpečnosti nezbytné, lze stabilní suché větve o průměru přesahujícím 5 cm tolerovat, případně je stabilizovat odlehčením.			VS-RB VS-RZ VS-OSVP
DSV	drobné suché větve (o průměru pod 5 cm)	Přítomnost suchých větví či pahýlů o průměru nepřesahujícím 5 cm. V místech s výskytem závažných cílů potenciálního pádu mohou i tyto větve představovat nebezpečí újm na zdraví či škodu na majetku. Takový stav z hlediska provozní bezpečnosti vyžaduje zásah, nejčastěji bezpečnostní řez. V místech, kde není zajištění provozní bezpečnosti nezbytné, lze suché větve o průměru menším než 5 cm tolerovat. To se může týkat i jen určitých částí koruny zasahujících nad místo, kde nejsou ohroženy závažné cíle pádu (např. hustý porost jiných dřevin).			VS-OSVP VS-RZ

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto		Varianty technologií
PPV	předpoklad pádu větví či jejich částí	Opodstatněný předpoklad pádu větví na základě zjištěných symptomů či defektů: hniloba v nosných částech větví, růstové defekty – zejména přeštíhlení, přirozená křehkost dřeva charakteristická pro daný druh, nadměrná váha větví, aktuální nebo dřívější zlomy větví, větve nalomené, zavěšené zlomené, pahýly po spontánně odlomených větvích apod.). Takovýto stav stromu vyžaduje z hlediska provozní bezpečnosti adekvátní zásah řezem (zejména lokální nebo obvodovou redukcí koruny), v krajním případě může vést až k rozhodnutí o pokácení stromu.			VS-RLLR VS-ROC VS-ROS VS-VDH(x) VS-KPP
PSV	vysoká pravděpodobnost selhání (zlomu) kosterní větve	Předpoklad mechanického selhání kosterní větve na základě identifikovaných defektů nebo symptomů – např. infekce a hniloba nosných částí větve, výrazná mechanická poškození, praskliny, patologické deformace, velké suché větve, přeštíhlené větve nebo větve s extrémně křehkým dřevem, u nichž se běžně vyskytují spontánní zlomy, apod.			VS-RLLR VS-ROS VS-ROC VS-ROC VS-VDH(x) VS-KPP

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto	Varianty technologií
VN	nedostatečná výmladnost	Nedostatečná regenerační schopnost koruny – nedostatečná tvorba nových a posilování těch stávajících. Nedostatečnou výmladnost je třeba posuzovat s ohledem na rozdílnou výmladnost konkrétních druhů dřevin, která je geneticky daná. Některé přirozeně bohatě vymlazují jak v koruně, tak na kmeni (např. lípy, jilmy, jírovce, hlohy apod.), jiné výmladky tvoří jen sporadicky (např. buky, břízy, jeřáby) nebo prakticky vůbec (např. smrk, borovice). V případě nedostatečné výmladnosti se tedy jedná o nenaplněné očekávání tvorby výmladků u daného taxonu a v daném věkovém stádiu, s předpokladem negativní reakce na redukci koruny řezem.		VS-RZ VS-MAI VS-KPP
VV	velká (dostatečná) výmladnost	Bohatá regenerace koruny, tvorba výmladků adekvátní danému taxonu, předpoklad pozitivní reakce na řez koruny.		VS-SPV VS-RZ VS-ROV VS-ROC VS-SSK VS-RTPP VS-RTHL VS-RTCP VS-RTZP VS-RTSP

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto		Varianty technologií
VNK	výrazně nesouměrná (asymetrická) koruna	Koruna výrazně jednostranně deformovaná, vychýlená, excentrická. Pokud se tento stav vyvíjel dlouhodobě bez zásadní změny stanovištních podmínek, nemusí jít o defekt, avšak v případě náhlé změny – např. po odstranění sousedních konkurenčních dřevin nebo ztrátě významné části koruny vedoucí k destabilizaci změnou jejího těžiště – může, zvláště při náporu větru, způsobit mechanické selhání. Častým opatřením je některý ze stabilizačních řezů, symetrizace koruny, nebo v krajním případě pokácení stromu.			VS-RLLR VS-ROS VS-ROV VS-UKP+
PRK	přeštíhlená koruna (kosterní větve)	Nepřirozená deformace koruny a vyvětvení kosterních větví v důsledku zhoršených světelných podmínek (např. zápoj okolních stromů) nebo nevhodného řezu. Koruna může být vysoko nasazená, často nesymetrická, olistěná až na koncích větví. Při stanovování přeštíhlení se postupuje obdobně jako u kmene, tedy výpočtem podílu celkové délky kosterní větve (H) v metrech a tloušťky větve (D) v metrech nad místem nasazení – v místě, které již není ovlivněné náběhem (rozšířením) větvního nasazení. Přeštíhlení se zjišťuje buď výpočtem, nebo pozorováním a kvalifikovaným dohadem. Vytáhlý růst a velká váha při nedostatečné tloušťce mohou způsobit i spontánní zlom větve. Přeštíhlení větví se vyskytuje i u světlomilných dřevin s křehkým dřevem.			VS-ROC VS-RLLR VS-VDH(x) VS-UKP+ VS-KV VS-KSP VS-KPV VS-KPP

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto		Varianty technologií
VNT	vysoko nasazené těžiště	Těžiště stromu nebo jednotlivých významných kosterních větví s těžištěm nasazeným nepřiměřeně vysoko vzhledem k celkové výšce stromu a jeho nosným částem. Takto vysoko nasazené těžiště může být bez dalších opatření příčinou extrémního namáhání dřeva v ohybu a příčinou mechanického selhání (zlomu) větve či kosterních větví. Důvod vysoko nasazeného těžiště může být přirozený a dlouhodobý (např. zastínění), nebo vyvolaný uměle a během krátké doby (např. nepřiměřené vyvětvení kmene nebo zlom větví). Tento stav může vést k aplikaci preventivních stabilizačních řezů nebo k pokácení stromu.			VS-TVV VS-TAH VS-ROV VS-ROC VS-KV VS-KSP VS-KPV VS-KPP
TEZ	výrazně vychýlené těžiště	Excentrická koruna či výrazný náklon stromu, v jehož důsledku se těžiště významně odchyluje od vertikální osy kmene procházející středem jeho báze. (Úhel mezi vertikálou a spojnici báze a těžiště koruny je zpravidla větší než 30°.) Vychýlení těžiště je natolik závažné, že může způsobit i mechanické selhání celého stromu nebo jeho významné části. Tento stav může vyžadovat preventivní opatření, jako např. stabilizační řez, instalaci podpěry, nebo i pokácení celého stromu z bezpečnostních důvodů.			VS-TVV VS-TAH VS-ROV VS-ROC VS-VP VS-KPP

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto		Varianty technologií
KSP	koruna v konfliktu/kontaktu s překážkou	Části koruny či jednotlivé větve zakrývají překážku, přímo se jí dotýkají, nebo ji dokonce poškozují. Nejčastěji se jedná o fasády budov, střechy, okapy, nadzemní vedení technické infrastruktury, dopravní a jiné značky, veřejné osvětlení, světelnou signalizaci apod.			VS-RLSP VS-RLPV(x)
KSS	koruna v konfliktu se sousedním stromem či stromy	Koruna prorůstá nebo částečně deformovaná vlivem kontaktu či konkurence se sousedním stromem/stromy. Konkurenční boj o světlo může mít významný vliv na habitus stromu, vychýlenou polohu jeho těžiště kvůli nedostatku světla či snížení stability.			VS-UKP+ VS-OKS-x VS-PRE

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto		Varianty technologií
OOK	odumírání od obvodu koruny	Postupné usychání koruny směrem od okraje do středu. Zpravidla je projevem stresu či odumírání jedince, u senescentních stromů se může jednat o projev energetické optimalizace.			VS-RZ VS-TVV VS-TPS VS-FP VS-OS VS-ZDO VS-ZRIS VS-MKZP VS-OTD VS-VPB VS-PUI VS-VPKZ VS-SSUB VS-HNL VS-MAI VS-MII
SEK	přerostlá sekundární koruna	Jasně viditelné místo nepřírozeného kosterního větvení vzniklé v minulosti radikálním sesazovacím řezem a následným nárůstem sekundárních větví. Místo sekundárního kosterního větvení je zpravidla defektní (tlakové se zarůstající kůrou, často navíc infikované v důsledku hniloby po velkých řezných ranách). Tento typ kosterního větvení je zpravidla labilní a vyžaduje preventivní zásah vedoucí k dočasné stabilizaci. V extrémním případě může být i důvodem k pokácení.			VS-SSK VS-RTPP VS-ROV VS-ROC VS-RLLR VS-RS VS-VDD(x/kN) VS-VDH(x/ kN) VS-VSV(x/ kN) VS-VSP(x/ kN)

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto	Varianty technologií
SK5	koruna v minulosti sesazená o > 50 % výšky	Viditelné sesazení koruny o více než ½ výšky koruny (sesazovací řez). Následkem takového zásahu bývají rozsáhlá poranění, průnik infekce, postup hniloby, tvorba výmladků a sekundární koruny. Zejména dospělý strom může být po takovém zásahu z dlouhodobého hlediska nestabilní, s výrazně zhoršeným zdravotním stavem a stabilitou (pokud se nejedná o řízené vytvoření torza).		VS-SSK VS-RTTP VS-RS VS-RLLR VS-ROV VS-ROC VS-RTHL VS-RTSP VS-RRSV VS-ST VS-PBZ VS-KPP
SKP	sekundární koruna v „přirozeném habitu“	Po ztrátě primární (původní, přirozené) koruny, většinou v důsledku sesazovacího řezu nebo rozsáhlých zlomů, je současná koruna zregenerovaná a nově vytvořená. Dosahuje velikosti a tvaru odpovídajících druhu, věkovému stádiu i stanovišti jako u obdobného stromu, jichž by dosáhla i bez sesazení. Kosterní větve jsou často nepřirozeně větvené, ale vnější kontura koruny připomíná přirozený habitus. Další vývoj a perspektiva takového typu koruny jsou závislé na vitalitě, zdravotním stavu, stabilitě a provozní bezpečnosti stromu.		VS-RZ VS-RB VS-ROV VS-ROC VS-RLLR VS-SSK VS-VDD(x/kN) VS-VDH(x/ kN) VS-VSV(x/ kN) VS-VSP(x/ kN)

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto		Varianty technologií
REx	redukce koruny v minulosti o x % (řezem, nebo zlomem)	Kvalifikovaný odhad rozsahu redukce koruny v minulosti (nejčastěji řezem, ale i četnými zlomy). Číslo x označuje procento odhadované redukce. Odečítá se od předpokládané výchozí velikosti a tvaru koruny k místům řezu či zlomu, na něž byla zredukována, bez ohledu na to, jak výmladky od té doby vyrostly. Jako obraz koruny pro tento odhad slouží boční pohled na její svislý průřez. Výška koruny je dole vymezena spodním okrajem koruny a nahoře jejím vrcholem. Jelikož se jedná o odhad, uvádí se redukce koruny obvykle v % přepočtených z odhadované výšky zkrácené koruny – např. předpokládaná výchozí výška koruny 20 m mínus 4 m k úrovni redukce provedené v minulosti odpovídá odhadované 20% redukci.			VS-SSK VS-RTPP VS-ROV VS-ROC VS-LLR VS-RS VS-RZ VS-KPP
VDDx	dynamická vazba v dolní úrovni nad místem větvení (x = počet ks)	Nepředeptatá (dynamická) vazba, zpravidla ze syntetických materiálů, nainstalovaná v dolní polovině koruny, bez ohledu na typ. Číslo určuje počty dílčích, vzájemně spojených dvojic vazby napjaté, ale instalované za účelem plnění funkce vazby dynamické nepředeptaté. V takových případech se uvádí zároveň zkratka VNE, která značí nevyhovující stav vazby.			VS-VU VS-DSV VS-VKB VS-VKR VS-VDD(x/kN)

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto	Varianty technologií
VDHx	dynamická vazba v horní úrovni nad místem větvení (x = počet ks)	Nepředepjatá (dynamická) vazba, zpravidla ze syntetických materiálů, nainstalovaná v horní polovině koruny, bez ohledu na typ. Číslo určuje počty dílčích, vzájemně spojených dvojic větví. Tento popis platí i pro zanedbané vazby napjaté, ale instalované za účelem plnění funkce vazby dynamické nepředepjaté. V takových případech se uvádí zároveň zkratka VNE, která značí nevyhovující stav vazby.		VS-VU VS-DSV VS-VKB VS-VKR VS-VDH(x kN)
VSDx	statická vazba v dolní úrovni nad místem větvení (x = počet ks)	Předepjatá (tuhá) vazba, z ocelových i syntetických materiálů (nejčastěji vrtaná nebo podkladnicová, ale i obručová apod.), nainstalovaná v dolní polovině koruny, bez ohledu na typ. Číslo určuje počty dílčích, vzájemně spojených dvojic větví. Tento popis platí i pro vazby zanedbané, poškozené či nefunkční. V takových případech se uvádí zároveň zkratka VNE, která značí nevyhovující stav vazby.		VS-VU VS-DSV VS-VKB VS-VKR VS-VSV(x kN) VS-VSP(x kN)

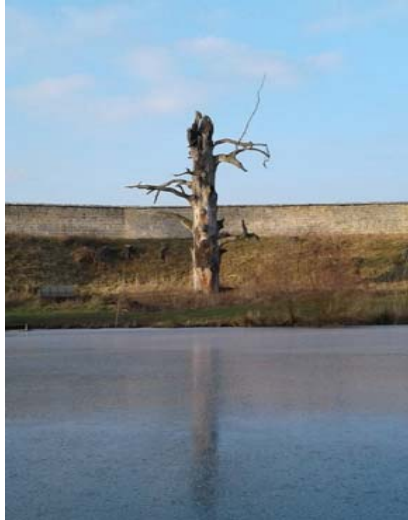
Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto	Varianty technologií
VSHx	statická vazba v horní úrovni nad místem větvení (x = počet ks)	Předeptatá (tuhá) vazba, z ocelových i syntetických materiálů (nejčastěji vrtaná nebo podkladnicová, ale i obručová apod.), nainstalovaná v horní polovině koruny, bez ohledu na typ. Číslo určuje počty dílčích, vzájemně spojených dvojic větví. Tento popis platí i pro vazby zanedbané, poškozené či nefunkční. V takových případech se uvádí zároveň zkratka VNE, která značí nevyhovující stav vazby.		VS-VU VS-DSV VS-VKB VS-VKR VS-VSV(x/ kN) VS-VSP(x/ kN)
VNE	nevyhovující vazba (nepřiměřeně napjatá, stará, poškozená, nefunkční aj.)	Vazba v koruně stromu, která neplní správně svou funkci. Např. vazba po deklarované životnosti (u dynamických vazeb obecně více jak 10 let, ale záleží na konkrétním typu), dále vazba jakkoliv poškozená, nepřiměřeně napjatá, zarůstající, ale i zbytečně nainstalovaná apod. V těchto případech se navrhuje odstranění vazby, její výměna, případně reinstalace na vhodnější místo či vhodnějším způsobem.		VS-VU VS-DSV VS-OZAR

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto		Varianty technologií
MRS	mrtvý strom	Suchý nebo téměř odumřelý jedinec (z více než 90 %).			VS-KV VS-KSP VS-KPV VS-KPP VS-ST VS-PBZ VS-VPPB VS-PV VS-PS VS-PVD
SEL	možnost selhání stromu či jeho části	Strom či jeho významné části se nacházejí ve stavu, kdy je na základě zjištěných defektů vysoce pravděpodobné mechanické selhání – zlom kmene, vývrat stromu, rozlomení kosterního větvení nebo pád kosterních větví.			VS-TVV VS-TP VS-TOM-K(x) VS-TOM-V(x) VS-KV VS-KSP VS-KPV VS-KPP VS-ST VS-PBZ VS-VPPB

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto		Varianty technologií
SSS	strom ve špatném stavu/kondici	Strom výrazně oslabený, v celkově špatném zdravotním stavu a s výrazně sníženou, až zbytkovou vitalitou (např. rozsáhlé mechanické poškození způsobené zlomy či nevhodnými řezy, výrazné prosychání, hniloba, malé roční přírůstky, chabé olistění apod.). Celkově slabá perspektiva.			VS-RZ VS-RB VS-OSVP VS-RRSV VS-ST VS-PBZ VS-TVV VS-OS VS-MAI VS-KV VS-KSP VS-KPV VS-KPP
STR	strom ve zjevné stresové reakci	Charakter růstu, reakce či projevy aktuální vitality (velikost, tvar a barva listů, velikost přírůstků, výmladnost, prosychání, intenzita tvorby nových výmladků či sekundární koruny apod.) jasně ukazují, že strom reaguje na blíže nespecifikovaný stres, jímž může být sucho, poškození nadzemní části nebo kořenů, napadení chorobami a škůdci, nepřiměřený řez apod. U mladých výsadeb stromů může jít také o tzv. přesadbový šok, který se projevuje podobně (odumírání vrcholových partií koruny, zkracování vodivých cest vytváření výmladků v dolních partiích apod.).			VS-RZ VS-TVV VS-OS VS-ZDO VS-ZRIS VS-MKZP VS-OTD VS-VPB VS-PUI VS-VPKZ VS-SSUB VS-HNL VS-MII VS-MAI

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto		Varianty technologií
ODS	odumírající/slábnoucí strom	Strom ve fázi růstové rezignace až postupného odumírání s velmi malým nebo žádným předpokladem zlepšení stavu a chabou perspektivou dalšího vývoje.			VS-KV VS-KSP VS-KPV VS-KPP VS-RRSV VS-ST VS-PBZ VS-PV VS-PS VS-PVD
ZIV	poškození přírodním živlem	Vážné mechanické poškození stromu (kořenů, kmene i větví) způsobené přírodním živlem (např. v důsledku silného větru, deště, sněhu, mrazu, ledu, ohně, vody apod.). Jedná se zejména o zlomy kosterních větví a kmene.			VS-RLLR VS-RZ VS-RS VS-ROV VS-ROS VS-ROC VS-KO VS-TP VS-RRSV VS-ST VS-PBZ VS-HRI VS-KV VS-KSP VS-KPV VS-KPP

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto		Varianty technologií
VAN	poškození vandalismem	Strom evidentně poškozený vandalismem (zlomy větví a kmínků, poškozující řezy na kmeni a větvích, např. řetězovou pilou, odřeniny, poškození kořenů atp.).			VS-KO VS-RZ VS-RLLR VS-KV VS-KSP VS-KPV VS-KPP
TF	torzální fáze	Viditelný ústup primární koruny, kosterní větve i kmen jsou často poškozené, strom může vyhnívat, koruna „ustupuje“ od vrcholu a často prosychá, ve spodních partiích se naopak mohou tvořit – i bujné – výmladky. Jedinec postupně odumírá a mění svou strategii na přežití s menším objemem koruny v nižších partiích s potenciálem postupného přechodu až do podoby torza. Tento stav může být i důvodem k pokácení, pokud neexistuje odůvodněný zájem na ponechání stromu z estetických či kompozičních důvodů nebo jako jedince s hodnotným biologickým potenciálem, ovšem za předpokladu, že je jeho pěstování možné při zachování odpovídající provozní bezpečnosti, funkce a perspektivy.			VS-TVV VS-RRSV VS-ST VS-PBZ VS-RLLR VS-RS VS-ROV VS-ROS VS-ROC VS-SSK VS-RTPP VS-VRH VS-KV VS-KSP VS-KPV VS-KPP

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto		Varianty technologií
TOR	torzo	Absence primární koruny, která je sesazená – at' už řezem nebo zlomy –, kmen je často poškozený, strom může vyhnívat, „koruna“ je tvořena jen sekundárním obrostem nebo fragmenty koruny primární. Torzo může být živé i mrtvé. Předpokladem pro další existenci torza je dobrá vitalita (nebo plnění funkce u odumřelých torz) a nízké těžiště, zajišťující odpovídající stabilitu. Tento stav může být důvodem k pokácení, pokud neexistuje odůvodněný zájem na ponechání stromu z důvodů estetických či kompozičních nebo v zájmu ochrany přírody jakožto jedince s hodnotným biologickým potenciálem.			VS-TVV VS-VPPB VS-RRSV VS-ST VS-PBZ VS-SSK VS-RTPP VS-KV VS-KSP VS-KPV VS-KPP
FS	fáze senescence stromu	Stav přirozeného stárnutí stromu, který již dosáhl vrcholu rozvoje koruny v horních partiích a nastoupil cestu k řízenému omezování své velikosti (často doprovázenému odumíráním či redukcí vrchní části primární koruny). Strom přirozeně zkracuje vodivé cesty a vytváří obrost v nižších partiích koruny. Tento stav obvykle zahrnuje tři stádia (počátek senescence, vrchol senescence a pozdní senescenci). Se zvyšujícím se věkem, degradací dřeva a následky různých poškození, může vzrůstat biologický, estetický i kulturní potenciál senescentního stromu.			VS-TVV VS-TP VS-OS VS-RZ VS-ROV VS-ROS VS-ROC VS-RRSV VS-ST VS-PBZ

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto		Varianty technologií
VET	stromový veterán	Strom, který nese jasné příznaky senescence (stárnutí) se všemi souvisejícím projevy, nebo strom, který prošel určitou formou zátěže (stresu, poškození či choroby), jež uspíšila jeho stárnutí bez ohledu na skutečný věk, případně výrazně změnila jeho habitus, strukturu, velikost či životní strategii. Z tohoto pohledu může být strom výrazně poškozený (např. přírodním živlem) veteránem, přestože je z hlediska věku ještě mladý.			VS-TVV VS-TP VS-OS VS-RZ VS-ROV VS-ROS VS-ROC VS-RRSV VS-ST VS-PBZ
VLE	výletové (vletové) otvory od datlovitého ptactva	Výletovými (vletovými) otvory se rozumí otvory vytvořené působením škůdců a na ně případně navazujících živočichů. Nejčastější a na první pohled (i v počátečních fázích) viditelné jsou výletové otvory vznikající činností datlovitého ptactva. Ptáci buď vyklouvají dřevokazný hmyz, nebo si ve dřevě vytvářejí obydlí, tzv. hnízdní dutiny. Tyto otvory indikují narušení dřeva, které výrazně snižuje mechanickou stabilitu. Jedná se o závažný symptom, zpravidla nutně vyžadující stabilizační zásah a nezdědka i pokácení celého stromu. Při jakýchkoliv opatřeních je však třeba brát zřetel na aktuální výskyt živočichů, kteří mohou otvory a dutiny obývat. Někdy je vhodné provést podrobnější biologický průzkum.			VS-TVV VS-TVL VS-TP VS-TOM-K(x) VS-TOM-V(x) VS-OP VS-CP VS-RLLR VS-ROV VS-ROS VS-ROC

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto		Varianty technologií
VZH	výletové nebo závrtové otvory dřevokazného hmyzu	Výletové otvory nebo závrty v důsledku napadení kůry a dřeva vrtajícími hmyzími škůdci. Obecně vzato více malých otvorů pojromadě indikuje, že se hmyz vyvinul do dospělého stádia a otvory vylétl ven (jedná se o malé výletové otvory o šířce několika mm), nebo že se naopak do dřeva teprve zavrtal, aby se zde rozmnožil (tzv. závrty), které mívají podstatně nižší četnost z důvodu vyloučení konkurence při vývoji (vytvářejí je kůrovci, lýkožrouti, lýkohubové a příbuzné druhy). V prvních fázích nemusí mít tyto symptomy bezprostřední vliv na mechanickou stabilitu, avšak druhotně již ano. V případech napadení stromu nebezpečnými škůdci může dojít k dřívějšímu pokácení stromu ze zdravotních důvodů, aby nedocházelo k jejich dalšímu nežádoucímu šíření.			
DS	doupný strom	Strom s potvrzeným (vizuálně nebo speciálním průzkumem ověřeným) výskytem živočichů, zejména ptactva, netopýrů a drobných savců, obývajících dutiny stromu.			VS-VTT VS-VLT VS-OP VS-CP VS-FP VS-EP VS-ODP VS-RRSV VS-ST VS-PBZ VS-ROV VS-ROC VS-RLLR

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto	Varianty technologií
NUS	nedávno uvolněný/odkrytý strom	Strom původně rostoucí v zápoji okolních stromů nebo budov a s korunou deformovanou v důsledku konkurenčního boje o světlo. Tím, že byl částečně chráněn před působením větru, deště, slunce a mrazu, může hůř odolávat náporům větru či vlivu slunečního záření. Důsledkem může být korní spála, zlomy větví, v extrémním případě zlom kmene či vývrat celého stromu.		VS-TVV VS-TP VS-TAH VS-RLLR VS-ROC VS-ROV VS-OK VS-VPPB
PAS	padlý strom	Strom vyvrácený nebo zlomený v dolní části kmene. Zpravidla se jedná o konečný stav bez možnosti dalšího pěstování.		VS-PV VS-PS VS-PVD VS-IPZ VS-IOV

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto		Varianty technologií
KON	konfliktní strom (specifikováno v poznámce)	„Špatný strom na špatném místě“. Strom způsobující svým vzrůstem, velikostí a polohou trvalý konflikt s nadřazenými zájmy, jimiž jsou ochrana majetku, osob, provozu, bezpečnosti, vlastnických vztahů apod. Jedná se o případy, kdy kvůli uplatňovanému způsobu pěstování nemá strom dostatečný prostor ani v nadzemní, ani v podzemní části, nebo svým růstem působí nepřijatelná omezení – např. strom pod nadzemním el. vedením, strom s kořeny razantně zasahujícími do podzemních sítí technické infrastruktury, strom v konfliktu s ochrannými pásmy, strom trvale zabraňující výhledu v dopravním provozu, strom v trvalém konfliktu se sousedskými vztahy (např. nedodržení minimální vzdálenosti od hranice pozemku podle občanského zákoníku) apod.			VS-OZAR VS-PRE VS-CH VS-OS VS-KV VS-KSP VS-KPV VS-KPP
KOT	nefunkční, poškozující kotvení	Kotvení stromu (nejčastěji u stromů po výsadbě nebo přesadbě), které přestalo plnit svou funkci, nebo dokonce začalo strom mechanicky poškozovat (obvykle oděrem o kmen či větev nebo zarůstáním úvazků). Zanedbání péče a včasné neodstranění poškozujícího kotvení nebo zarůstajících úvazků může vést až k trvalému poškození stromu, což bývá někdy označováno jako „profesionální vandalismus“.			VS-OKT

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto	Varianty technologií
ZKR	zaškrcené vazby, úvazky, bandáž a jiné záměrně instalované objekty	Zaškrcené instalované vazby v koruně nebo popruhy u kotvení či bandáží apod. Platí pro situace, kdy jsou již zjevné negativní růstové změny (strom se snaží zarůstající popruh „přerůst“).	 	VS-OUV VS-OZAR
ZAR	zarostlé objekty	Nejrůznější objekty zarůstající do kmene či kosterních větví, nebo i kořenů a kořenových náběhů. Může se jednat např. o zábradlí, ploty, zídky, kameny, kovové předměty, staré obruče atp.	 	VS-OZAR

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto	Varianty technologií
NAL	nálet – strom evidentně původem z náletu	Jedinec evidentně spontánně vysemeněný a vyrostlý, obvykle v místech, kde by nebyl záměrně vysazen (např. u zdí, v různých konstrukcích, podrostu apod.).		
POP	popínavá rostlina na stromě	Výskyt popínavé rostliny na stromě. Může se jednat jen o informaci ohledně výskytu a popínání po kmeni, nebo informaci o tom, že rostlina již vážným způsobem kolonizuje strom na jeho úkor (zejména tím, že mu ubírá světlo). Obvykle se tento údaj uvádí také tehdy, jestliže popínavá rostlina zakrývá kmen a kosterní větvení tak, že je nelze vizuálně kontrolovat a zhodnotit jejich stav. Nápravným opatřením bývá buď přerušení stonků na bázi, nebo úplné odstranění nadzemních částí ze stromu.		VS-LO VS-LR VS-VTT VS-VLT

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto	Varianty technologií
RAK	rakovinové nádory, útvary, léze	Nepřirozené „boule“ na kmeni způsobené nadměrným bujením nebo nekrotické léze v důsledku působení některých dřevních hub či bakterií (např. hlívenka buková – <i>Nectria galligena</i>).		VS-VTT VS-TP VS-TOM-K(x) VS-TOM-V(x) VS-TAH
SOL	viditelné nebo předpokládané poškození posypovou solí	Viditelné poškození kůry (kmene i větví), listů nebo jehlic v důsledku negativního působení (kontaktem) solného aerosolu (tzv. solanky) vířené automobily (u moře i větrem), případně v důsledku nadměrné kontaminace půdy zasakováním roztoku posypových solí.		VS-TPC VS-OS

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto		Varianty technologií
ST	stříška instalovaná ve stromě	Uměle instalovaná stříška zakrývající dutinu či rozsáhlá poranění, bez ohledu na materiál, z něhož je stříška zhotovena.			VS-KZO VS-KH
POD	podpěra	Nainstalovaná umělá podpěra kmene nebo kosterních větví.			VS-VKB VS-VKR

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto		Varianty technologií
TVR	koruna zapěstovaná na tvarovací řez	Stromy záměrně zapěstované na některý z tvarovacích řezů: např. řez na hlavu, na čípek, tvarované živé ploty a stěny, špalíry, topiary apod.			VS-RTHL VS-RTCP VS-RTZP VS-RTSP
CHS	choroby a škůdci (specifikováno v poznámce)	Viditelný nebo prokázaný výskyt konkrétní choroby či škůdce, u něhož lze identifikovat alespoň rod či skupinu a uvést jej do poznámky. Pokud nelze druh jasně určit, lze uvést např. „blíže nespecifikovaná dřevní houba (škůdce apod.) s projevem...“			VS-VTT VS-FP VS-EP VS-CHP VS-MH VS-MII VS-MAI

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto	Varianty technologií
KAR	podezření na karanténní či jinou závažnou chorobu či škůdce vyžadující rychlé řešení	Podezření na výskyt karanténního škodlivého či jiného závažného patogenního agens, které vyžaduje zvláštní režim péče, např. podle zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči, ve znění pozdějších předpisů. Může se jednat také o choroby, které mohou vést k pokácení dřeviny ze zdravotních důvodů podle § 8, odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, nebo o případy, kdy je při řezu takovýchto stromů třeba zachovat specifická hygienická opatření (např. dezinfekce nářadí, používání ochranných roušek apod.).		VS-VTT VS-FP VS-EP VS-CHP VS-MH VS-MII VS-MAI
HBH	hnízdlo bodavého hmyzu	Viditelný nebo prokazatelně ověřený výskyt hnízda bodavého hmyzu, nejčastěji v dutinách kmene či kosterních větví (včely, vosy, sršni).		VS-EP VS-CHP

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto		Varianty technologií
JML	jmelí v koruně	Výskyt jmelí v koruně stromu. V ČR se vyskytuje jen jmelí bílé (<i>Viscum album</i>).			VS-JO VS-JOP
OCH	ochmet v koruně	Výskyt ochmetu evropského (<i>Loranthus europaeus</i>) v koruně stromu (nejčastěji na dubech, případně na kaštanovníku setém, ojediněle i jiných listnatých dřevinách). Může být hostitelem jmelí bílého pravého.	 		VS-JO VS-VTT VS-VLT

Zkr.	Vysvětlivka zkratky	Popis defektu/symptomu (vady) a jeho charakteristika	Ilustrační foto	Varianty technologií
NEP	nepřístupný strom – hodnocení není možné z bezprostřední blízkosti	Strom, který z objektivních důvodů nebylo možné ohledat z bezprostřední blízkosti (např. strom na extrémně exponovaném místě, kde by pohyb osob byl životu nebezpečný, typicky na strmých svazích nebo skalách).		VS-TVV
NOS	nedávno ošetřený strom	Strom, který byl viditelně v nedávné době (v řádu měsíců, zpravidla max. do 1 roku) viditelně ošetřen (např. jsou vidět čerstvé řezné rány), efekt ošetření zřetelně trvá a je možné rozpoznat záměr provedení ošetření – nejedná se např. jen o jednu uříznutou větev, ale ze zásahu lze vyčíst technologie, případně i zamýšlený péstební cíl. Ačkoli je strom aktuálně ošetřený (některou z technologií), nemusí to nutně znamenat, že žádný jiný zásah nepotřebuje.		VS-BPR

Abecední rejstřík zkratk technologií pěstebních opatření

Kód – zkr.	Název technologie pěstebního opatření/zásahu	Zdroje
VS-BPR	Bez plánovaného řezu v období následujících tří let	
VS-CP	Chiropterologický průzkum	
VS-DSV	Demontáž starých/nevyhovujících vazeb	
VS-EP	Entomologický průzkum	
VS-FP	Fytopatologický průzkum	
VS-HNL	Aplikace hnojiv a látek vylepšujících stanoviště	SPPK A02 007
VS-HRI	Instalace hromosvodu	SPPK A01 001 (S-HRI); SPPK A02 006; PoDvPZU-CM, 2016 (IPK)
VS-HRKR	Kontrola již instalovaného hromosvodu – revizní	SPPK A01 001 (S-HRI); SPPK A02 006
VS-HRKV	Kontrola již instalovaného hromosvodu – vizuální	SPPK A02 006
VS-CH	Instalace kořenové chráničky	SPPK A01 001 (PB-CH); SPPK A02 009
VS-CHP	Ochrana stromu proti hmyzím škůdcům či houbovým chorobám aplikací postřiku	SPPK A01 001 (PB-CHP); SPPK A02 009
VS-IMB	Instalace či oprava mobiliáře u významného stromu	
VS-IMO	Instalace mechanické zábrany proti ošlapu báze kmene a kořenových náběhů	
VS-IMP	Instalace mechanické zábrany proti pojezdu báze kmene a jeho okolí	
VS-IOP	Instalace či oprava označení (tabule) památného stromu	
VS-IOV	Instalace či oprava označení významného stromu	
VS-IPZ	Instalace či oprava plůtků, ohrádek a jiných zábran proti vstupu	
VS-JO	Mechanické odstranění jmelí či ochmetu (z koruny napadeného stromu)	SPPK A01 001 (PB-JO); SPPK A02 009
VS-JOP	Ochrana stromu proti jmelí postřikem	SPPK A01 001 (PB-JO); SPPK A02 009
VS-KH	Konzervace historická – oprava nebo údržba konzervačních prvků jakožto součásti historického dědictví	
VS-KO	Konzervační ošetření mechanických poranění kmene a kosterních větví	SPPK A01 001 (PB-KO); SPPK A02 009, PoDvPZU-CM, 2016 (OMP)
VS-KPP	Kácení postupné s překážkou v dopadové ploše	SPPK A01 001; SPPK A02 005 (S-KPP)
VS-KPV	Kácení postupné s volnou dopadovou plochou	SPPK A01 001; SPPK A02 005 (S-KPV)
VS-KRK	Kroužkování	
VS-KSP	Kácení stromu s přetažením	SPPK A01 001; SPPK A02 005 (S-KSP)
VS-KV	Kácení stromu volné	SPPK A01 001; SPPK A02 005 (S-KV)

Kód – zkr.	Název technologie pěstebního opatření/zásahu	Zdroje
VS-KZ	Konzervace otevřených dutin zastřešením	SPPK A01 001 (PB-KZ); SPPK A02 009
VS-KZO	Konzervace otevřených dutin zastřešením – oprava nebo výměna stávajícího zastřešení	
VS-LET	Letnina a osekávání větví	
VS-LO	Odstranění lián pnoucích se po hostitelském stromě včetně jejich odstranění z kmene a koruny	SPPK A02 009 (PB-LO)
VS-LR	Přerušení (podříznutí) lián pnoucích se po hostitelském stromě	SPPK A02 009 (PB-LR)
VS-MAI	Podpora perspektivy, vitality a ochrana významného stromu aplikací makroinjektáže	
VS-MH	Mechanická ochrana proti hmyzím škůdcům	SPPK A01 001 (PB-MH); SPPK A02 009
VS-MII	Ochrana stromu proti hmyzím škůdcům či houbovým chorobám aplikací mikroinjektáže	
VS-MKZP	Mechanické kypření zhutněných půd	SPPK A02 007
VS-MUP	Mulčování plošné	SPPK A02 007
VS-OK	Ochrana kůry (kmene či větví) proti poškození sluncem či mrazem	
VS-OKM	Odstranění nevhodného, poškozeného či defektního kmene z vícekmene	
VS-OKO	Odborné kolokvium	
VS-OKS-x	Odstranění konkurenčních stromů ve prospěch významného stromu (x = počet ks a jejich specifikace)	SPPK A02 009 (PB-OU)
VS-OKT	Odstranění/oprava kotvení mladého stromu	SPPK A01 001 (S-OKT); SPPK A02 001
VS-ONP-x	Odstranění náletových a podrostových rostlin (zejména dřevin) ve prospěch významného stromu (x = specifikace plochy a rostlin)	SPPK A02 009 (PB-OU)
VS-OP	Ornitologický průzkum	
VS-OPK	Omezení přístupu ke kmeni (kořenům, kořenové zóně) z důvodu zamezení mechanickému poškození či zhutňování půdy	
VS-OS	Úprava stanovištních poměrů	SPPK A01 001 (PB-OS); SPPK A02 007; SPPK A02 009 (PB-OS); PoDvPZU-CM, 2016 (UO)
VS-OSVP	Odstranění suchých větví a pahýlů podle definovaných požadavků	
VS-OTD	Odstranění konkurence travního drnu	
VS-OUV	Odstranění/oprava úvazku mladého stromu	SPPK A01 001 (S-OUV); SPPK A02 001
VS-OV	Odstranění výmladků na bázi kmene a na kmeni	SPPK A02 002:2015 (S-OV); PoDvPZU-CM, 2016 (OV)
VS-OZAR	Odstranění objektů zarůstajících do kořenů, kmene nebo kosterních větví	
VS-PAR	Pařezení	

Kód – zkr.	Název technologie pěstebního opatření/zásahu	Zdroje
VS-PB	Půdní buňky	SPPK A02 007
VS-PBZ	„Přírodě blízké zásahy“ – zásahy podporující zvýšení biologického potenciálu stromu	SPPK A02 009
VS-PKZ	Přemostění kořenové zóny	SPPK A02 007
VS-PRE	Přesazení nevhodně umístěného stromu	
VS-PS	Ponechání štěpky z ořezaných větví v blízkosti stromu	SPPK A02 009
VS-PUI	Půdní injekce	
VS-PV	Ponechání ořezaných větví a jejich zbytků v blízkosti stromu	SPPK A02 009
VS-PVD	Ponechání velkých kusů dřeva přirozenému rozkladu v blízkosti stromu	SPPK A02 009
VS-RB	Bezpečnostní řez	SPPK A02 002:2015 (S-RB); PoDvPZU-CM, 2016 (RB)
VS-RK	Komparativní (srovnávací) řez	SPPK A02 002:2015 (S-RK); PoDvPZU-CM, 2016 (RSR)
VS-RLLR	Lokální redukce z důvodu stabilizace (odlehčení)	SPPK A02 002:2015 (S-RLLR)
VS-RLPV	Lokální redukce ve prospěch volného profilu koruny	SPPK A02 002:2015 (S-RLPV); PoDvPZU-CM, 2016 (RVY)
VS-RLSP	Lokální redukce směrem k překážce	SPPK A02 002:2015 (S-RLSP)
VS-ROC	Obvodová redukce celková	SPPK A02 009 (PB-ROC); PoDvPZU-CM, 2016 (RG); PoDvPZU-CM, 2016 (RO)
VS-ROP	Opravný řez	PoDvPZU-CM, 2016 (ROP)
VS-ROS	Obvodová redukce stranová	SPPK A02 002:2015 (S-RLLR)
VS-ROV	Obvodová redukce vrcholová	SPPK A02 002:2015 (S-RO); PoDvPZU-CM, 2016 (RO)
VS-RPV	Povýsadbový řez	
VS-RRSV	Řízená redukce a stabilizace senescentních stromů a stromových veteránů	SPPK A02 009 (PB-RO, PB-SSK a PB-RT)
VS-RS	Sesazovací řez	SPPK A02 002:2015 (S-RS); PoDvPZU-CM, 2016 (RS)
VS-RTCR	Tvarovací řez na ramenový čípek	SPPK A02 002:2015 (S-RTTP); PoDvPZU-CM, 2016 (RTR)
VS-RTHL	Tvarovací řez na hlavu	SPPK A02 002:2015 (S-RTHL); PoDvPZU-CM, 2016 (RHT)
VS-RTPP	Popouštěcí řez hlavatých korun	SPPK A02 002:2015 (S-RTTP)
VS-RTSP	Tvarovací řez speciální (dále definovaný)	Arboristický štandard Rez stromov 1, 2015 rez topiary
VS-RTZP	Řez živých plotů a stěn	SPPK A02 002:2015 (S-RTZP); PoDvPZU-CM, 2016 (RTS)
VS-RV	Výchovný řez	SPPK A02 002:2015 (S-RV); PoDvPZU-CM, 2016 (RV)
VS-RZ	Zdravotní řez	SPPK A02 002:2015 (S-RZ); PoDvPZU-CM, 2016 (RZ)
VS-RZK	Řez za účelem zapěstování koruny	SPPK A02 002:2015 (S-RZK); PoDvPZU-CM, 2016 (RZA)
VS-SPV	Selektivní probírka výmladků na kmeni / v koruně	
VS-SSK	Stabilizace sekundární koruny	SPPK A02 002:2015 (S-SSK); PoDvPZU-CM, 2016 (RSK)

Kód – zkr.	Název technologie pěstebního opatření/zásahu	Zdroje
VS-SSUB	Použití strukturálních substrátů	SPPK A02 007
VS-ST	Sesazení stromu na torzo	SPPK A02 009 (PB-ST); PoDvPZU-CM, 2016 (ZST)
VS-TAH	Tahová zkouška stromu	
VS-TOM-K(x)	Tomografické vyšetření kmene v x vrstvách	
VS-TOM-V(x)	Tomografické vyšetření větve v x vrstvách	
VS-TP	Přístrojový test stromu (blíže specifikovaný)	SPPK A01 001 (S-TP)
VS-TPS	Terénní průzkum stanoviště	SPPK A02 007
VS-TVL	Specializovaný průzkum stromu vizuální s využitím lezecké techniky	SPPK A01 001 (S-TVL)
VS-TVV	Specializovaný průzkum stromu vizuální ze země	SPPK A01 001 (S-TVV)
VS-UKP+	Uvolnění korunového prostoru (redukci korun okolních dřevin) ve prospěch významného stromu	
VS-UTD	Umělá tvorba dutin a prasklin	
VS-VDD(x/kN)	Instalace dynamické vazby v dolní úrovni (x = počet ks / kN = nosnost v kN)	SPPK 02 004 (S-VDD); PoDvPZU-CM, 2016 (VN)
VS-VDH(x/kN)	Instalace dynamické vazby v horní úrovni (x = počet ks / kN = nosnost v kN)	SPPK 02 004 (S-VDH); PoDvPZU-CM, 2016 (VN)
VS-VET	Veteranizace	
VS-VKB	Kontrola vazeb či stabilizačního systému – běžná	SPPK 02 004 (S-VK)
VS-VKR	Kontrola vazeb či stabilizačního systému – revizní	SPPK 02 004 (S-VK)
VS-VO(x/kN)	Instalace obruče (x = počet ks / kN = nosnost v kN)	SPPK 02 004 (S-VO); PoDvPZU-CM, 2016 (VPO)
VS-VP	Výroba a instalace podpěry	SPPK 02 004 (S-VP); PoDvPZU-CM, 2016 (PK)
VS-VPB	Výměna půdy bodová s pomocí sond	SPPK A02 007
VS-VPKZ	Výměna půdy v kořenové zóně	SPPK A02 007
VS-VPPB	Vyloučení přístupu osob z důvodu provozní bezpečnosti (do definované oblasti)	
VS-VPS	Výměna půdy sektoriální	SPPK A02 007
VS-VRH	Vrškové (osečné) hospodaření	
VS-VSP(x/kN)	Instalace statické vazby podkladnicové (x = počet ks / kN = nosnost v kN)	SPPK 02 004 (S-VSP); PoDvPZU-CM, 2016 (VPP)
VS-VSV(x/kN)	Instalace statické vazby vrtané (x = počet ks / kN = nosnost v kN)	SPPK 02 004 (S-VSV); PoDvPZU-CM, 2016 (VPV)
VS-VU	Úprava (např. povolení), oprava či výměna již instalované vazby	
VS-ZDO	Závlaha doplňková – umělá zálivka	SPPK A02 007
VS-ZPPK	Zvětšení prokořenitelného prostoru pod konstrukcemi	SPPK A02 007

Kód – zkr.	Název technologie pěstebního opatření/zásahu	Zdroje
VS-ZRIS	Závlaha retencí a infiltrací srážkové vody	SPPK A02 007
VS-ZVK	Změna vegetačního krytu	SPPK A02 007
VS-ZZ	Zábrana proti zvěři – ochrana stromů proti poškození zvířaty	SPPK A01 001 (PB-ZZ); SPPK A02 009; SPPK D02 005

Vysvětlivky zkratk zdrojů:

PoDvPZU-CM, 2016 – Péče o dřeviny a jejich zachování v památkách zahradního umění: certifikovaná metodika

SPPK A01 001 Hodnocení stavu stromů – Standard péče o přírodu a krajinu, AOPK ČR

SPPK A02 002:2015 Řez stromů – Standard péče o přírodu a krajinu, AOPK ČR

SPPK 02 004 Bezpečnostní vazby a ostatní stabilizační systémy – Standard péče o přírodu a krajinu, AOPK ČR

SPPK A02 006 Ochrana stromů před úderem blesku – Standard péče o přírodu a krajinu, AOPK ČR

SPPK A02 007 Úprava stanovištních poměrů dřevin – Standard péče o přírodu a krajinu, AOPK ČR

SPPK A02 009 Speciální zásahy na stromech – Standard péče o přírodu a krajinu, AOPK ČR

Seznam předdefinovaných vad – defektů, symptomů a charakteristik

Kategorizace vad, vysvětlivky, příklady a varianty technologií pěstebních opatření

Příloha č. 1 k metodikám *Identifikace a hodnocení významných stromů* a *Péče o významné stromy*

Metodiky byly vytvořeny v rámci projektu NAKI DG18P020VV027 *Významné stromy – živé symboly národní a kulturní identity*. Projekt řeší Přírodovědecká fakulta Univerzity Palackého v Olomouci ve spolupráci s Lesnickou a dřevařskou fakultou Mendelovy univerzity v Brně, s finanční podporou programu na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje národní a kulturní identity na léta 2016 až 2022 (NAKI II).

Neoprávněné užití tohoto díla je porušením autorských práv a může zakládat občanskoprávní, správněprávní, popř. trestněprávní odpovědnost.

© Univerzita Palackého v Olomouci, 2022

Neprodejná publikace